

**Volikogu
ütles pagulaste
vastuvõtmisele
„ei“**

LK 2

**Elering ootab
talumistasu
taotlusi
täiendavalt
1. novembrini**

LK 4

**Vahetus-
õpilasena
maakera
teises servas**

LK 6

Saue Vallavalitsus

NR 10
OKTOOBER 2015

SAUE VALLALEHT

Koduvald

Ühinemismõtet on suve jooksul käidud tutvustamas ka erinevatel külaüritustel. Ääsmäe kandi inimesed näikse üsna positiivselt meelestatud olevat

PÄEVAKAJALINE

Ühinemisleping küps avalikuks aruteluks

Tänaseks on kõik volikogud lepingu mustandiga tutvunud ning oktoobris läheb leping volikogudesse esimesele lugemisele ning heakskiidu saanud lepinguteksti hakatakse sügistelvel kohalike huvilistega arutama.

**KADRI
TILLEMANN**
ühinemisläbi-
rääkimiste nõunik

A nname siinkohal ülevaate olulisematest lepingu osadest, milles läbirääkijad seni on kokku leppinud. Volikogudes esimese lugemise läbinud lepingu täistekst jõuab hilissügisese Ühinemislehe ja interneti vahendusel kõigi piirkonna huvilisteni.

Ühinemise üldeesmärgid

Lepingu alustuseks on läbi mõeldud ja ritta seatud kuraditosina jagu eesmärgi, mis seletavad lahti, miks ühinemist üldiselt vajalikuks peetakse. Kõlama jääb soov piirkonna elanike elukvaliteeti parandada – tänaste omavalitsuste arengupotentsiaali ühendamisele tahetakse anda oluline tõuge piirkonna arendamiseks. Seeläbi loodetakse muuta avalikud teenused mitmekesisemaks ja kvaliteetsemaks, luua inimsõbralik ja turvaline elukeskkond, luua seni-

sest veelgi spetsialiseerunud ametkond, toimetada kodaniühiskonnakeskselt ning olla riigile tugev partner.

Elukorraldus ühendomavalitsuses
Põhjalikult on mõeldud sellele, kuidas omavalitsuskorraldus uues vallas välja nägema hakkaks. Selge on ju see, et kolm tänast vallamaja Laagris, Haibas ja Riisiperes ja linnavalitsus Saue samal moel tegevust ei

Lepingukohaselt peaks ühendomavalitsuse keskus asuma Saue linnas – Saue linna staatuseks jääb vallasisene linn ning seal arendatakse välja linnaruumi sobiv ja esinduslik linnakeskus.

jätka. Lepingukohaselt peaks ühendomavalitsuse keskus asuma Saue linnas – Saue linna staatuseks jääb vallasisene linn ning seal arendatakse välja linnaruumi sobiv ja esinduslik linnakeskus.

Juhtimise tarbeks tuleks Sauele ehitada uus mitmeotstarbeline keskusehoone. Selleks, et ühinemise kaudu omavalitsusjuhtimine ja kohalikud teenused inimestest kaugemaks ei jääks, nähakse ette halduskeskusi Laagrisse, Riisiperesse ja Haibasse ning teenuskeskused Ääsmäele, Turbasse ja Kaasiku piirkonda. Haldus- ja teenuskeskustesse jäävad need teenused, mida on otstarbekas osutada elanikule ruumiliselt lähedal, näiteks elementaarsed sotsiaalteenused ning ehitus-planeerimistoimingud. Halduskeskuste baasil nähakse ette ka piirkonna jaoks oluliste otsuste läbiarutamise võimalus – midagi tänaste Tallinna linnaosade halduskogude sarnast.

AJAKAVA

Oktoober 2015 - ühinemislepingu eelnõu volikogudes esimesel lugemisel

November 2015 - ühinemislepingu eelnõu avalikustatakse omavalitsuste veebilehtedel

November-detsember 2015 - ühinemislepingu eelnõu arutlused avalikkusega, täpsemad kuupäevad novembri vallalehes

Detsember 2015 - ilmub spetsiaalne ühinemisteemaline ajaleht, kinnitatakse rahva arvamuse väljaselgitamise kord

Veebruar 2016 - toimub lõpliku lepingu avalikustamine ja rahvaküsitlus

Märts-aprill 2016 - ühinemislepingu heaks kiitmine volikogudes

Aprill 2016 oktoober 2017 - vajalikud ettevalmistus- ja üleminekutegevused uue omavalitsuse töö käivitamiseks

Hooldekoduteenus korraldatakse ümber Keilasse

Keilas saab viimast lihvitud õdus pargis asuv hoone, mida varem tunti Keila Haiglana. SA PJV Hooldusravi on jõudmas lõpusirgele majas moodsa hooldekodu ja hooldushaigla rajamisega. Just sellesse majja kolivad Harku Hooldekodu kliendid 2016. aasta alguses.

LK 2

Muru läinud, mis asemele tuleb?

Inimesed käivad kultuurikeskuses nõutult uurimas, mis ometi on toimumas keskuse ja poe vahelisel pargialal.

LK 5

Tänavavalgustus põleb öisel ajal „üle kahe“

Aeg-ajalt laekub vallamajja teateid, et osad tänavavalgustuslambid öösi ei põle. Reeglina ei ole tegemist läbipõlenud pirnide, vaid öise säästurežiimiga.

LK 5

JÄTKUB LK 3

Vallavolikogu 24. septembril

- Siseaudiitori kutsetegevuse korraldus Saue vallas.
- Siseauditi teemavaliik 2015. aastaks.
- Nõusoleku andmine riigihanke „M1 kategooria sõiduki kasutusrent“ korraldamiseks.
- Laenu võtmine Saue valla investeeringute finantseerimiseks.
- Osalemine mittetulundusühingus Eesti Raamatupidajate Kogu.
- Harku Hooldekodu tegevuse lõpetamine.
- Saue Vallavolikogu 23. oktoobri 2008. aasta määruse nr 19 „Harku Hooldekodu põhikiri“ kehtetuks tunnistamine.
- Saue valla arengukava ja Saue valla eelarvestrateegia kinnitamine, II lugemine.
- Saue valla Laagri aleviku kaugküttepiirkonna soojusmajanduse arengukava 2015–2025 kinnitamine, I lugemine kahest.
- Kaugküttepiirkonna määramine Saue vallas Laagri alevikus, I lugemine kahest.
- Saue Vallavolikogu 26. jaanuari 2006. aasta otsusega nr 001 kehtestatud Alliku küla Juhkomäe 5 kinnistu detailplaneeringu osaline kehtetuks tunnistamine.
- Maaüksuse munitsipaalomandisse taotlemine.
- Volituste andmine isiklike kasutusõiguste seadmiseks Saue valla kasuks.
- Saue Vallavolikogu 22. aprilli 2010. aasta määruse nr 11 „Maakorraldustoimingute läbiviimise ja katastriüksuse sihtotstarbe määramise pädevuse delegeerimine“ muutmise.
- Pagulaste vastuvõtmine.
- Ääsmäe kooli õpikeskkonna kaasajastamine.
- Ühinemislepingu teksti I lugemise eelne konsultatsioon ühinevate omavalitsuste volikogudega.

Soojusmajanduse arengukava avalikustamisel

Laagri alevikus kaugkütet pakkuva AS Adven Eesti kavandab uue hakkepuidul töötava katlamaja ehitamist, millega eeldatavalt alaneks ka sooja hind. Katlamaja ehitamiseks kavatseb firma taotleda eurotoetust, milleks on riik seadnud teatavad tingimused.

Nendeks on kaugküttepiirkonna määramine ning soojusmajanduse arengukava vastuvõtmine. Vallavalitsus on koostöös pädeva inseneriga koostanud arengukava ja välja pakunud kaugküttepiirkonna piirid ning tingimused.

Mõlemat eelnõu menetletakse volikogus kahel lugemisel, teine lugemine ja vastuvõtmine on plaanitud 22. oktoobri volikogu istungile. Kahe lugemise vahepeal toimub eelnõude avalikustamine, materjalid on kättesaadavad valla veebilehel www.sauevald.ee.

Arvamused ja ettepanekud edastada vallavalitsusele info@sauevald.ee.

Lisainfot jagab abivallavanem Kalle Pungas: e-post kalle.pungas@sauevald.ee, telefon 5066 974.

Saue Vallavalitsus Eesti Juristide Liit

21. september - 14. detsember
TASUTA JURIIDILINE
NÕUSTAMINE

Saue valla Kultuurikeskuses Veskitammi 8, Laagri
Esmaspäev 12.00-18.00

Vajalik eelregistreerimine
Saue valla Kultuurikeskus: tel 6796765

SAUE VALLALEHT KODUVALD**Toimetuse:**

Veskitammi tee 4, Laagri,
Saue vald, Harjumaa
tel: 654 1156, 525 4146
e-post: annely.sumre@sauevald.ee

**Reklaamisoov esitada e-posti
aadressil reklaam@sauevald.ee**

Kohaliku ettevõtluse toetamise eesmärgil on Saue valda registreeritud ettevõtjatele reklaami esitamine vallalehes ca 50% soodsam.

SOTSIAAL**Hooldekoduteenus korraldatakse ümber Keilasse**

Keilas saab viimast lihvi õdusas pargis asuv hoone, mida varem tunti Keila Haiglana. SA PJV Hooldusravi on jõudmas lõpusirgele majas moodsa hooldekodu ja hooldushaigla rajamisega. Just sellesse moodsasse majja kolivad Harku Hooldekodu kliendid 2016. aasta alguses.

INDREK
EENSAAR
abivallavanem

Nimelt viis Saue Vallavalitsus läbi hanke hooldekoduteenuse osutaja leidmiseks. Hanke võitis SA PJV Hooldusravi, kellega sõlmiti hooldekoduteenuse osutamise leping. Vastavalt lepingule on hooldusteenuse maksumus ühe ööpäeva kohta 25,33 eurot, sisaldades ka retseptiravimeid ning hooldusvahendeid.

Miks otsustati korraldada hange hooldekoduteenuse osutaja leidmiseks? Harku Hooldekodu on tänaseks tegutsenud juba 20 aastat. Käesoleval aastal on avaldanud soovi minna pensionile paljud inimesed hooldekodu personalist, hooldekodu ise vajaks arvestatavaid investeeringuid tegevuse jätkamiseks – näiteks puudub võimalus lamavate klientide pesemiseks.

Mis muutub teenuse kvaliteedis?

Uued ruumid Keilas on kavandatud moodsa hooldusravi nõudeid silmas pidades. Kõikide voodite juures on kutsunginupud, põrandatel on öine valgustus turvalisuse tagamiseks. Olemas on eraldi ruumid lamavate hooldusaluste pesemiseks ja kuivatamiseks. Dementsete ja suuremat järelevalvet vajavate hooldusaluste jaoks on loodud eraldi osakond.

Hooldekodus on klientidel võimalik lugeda värsket ajakirjandust, vaadata televiisorit ja kuulata raadiot. Soovi korral saab klient isiklikku televiisorit vaadata ka toas. Klientidega tegelevad tegevusjuhendajad. Tegevusteraapia hõlmab nii mängu, puslede kallal nuputamist kui muusikat. Kliendid, kes soovivad ise süüa teha või küpsetada, saavad kasutada eraldi kööki koos koosviibimisruumiga. Soovijad saavad nautida ka saunamõnusi. Kolmel korrusel on võimalik nautida värsket õhku suuritel lodžadel. Sel viisil saab turvaliselt õues olla nii talvel kui suvel, kartmata, et saadakse märjaks või libisetakse.

Loomulikult töötab hooldekodus ka arst. Täiendavate teenustena pakuvad hooldekodu koostööpartnerid pediküü-

Uued ruumid Keilas on kavandatud moodsa hooldusravi nõudeid silmas pidades. Kõikide voodite juures on kutsunginupud, põrandatel on öine valgustus turvalisuse tagamiseks

Septembri alguses oli Keila hooldekodu remont veel pahteldamisjärgus, ukseid avatakse plaanide kohaselt hiljemalt detsembriks

ri, jalaravi diabeedist tingitud haavandite puhul, juuksuriteenuseid.

Kompleksis on ka väärikas ruum lahkunuga hüvastijätmiseks.

Kompleksi on tulevikus kavandatud perearstikeskuse rajamine.

Kas nüüd peavad kõik Saue valla elanikest hooldekoduteenuse soovijad kasutama ainult Keila Hooldekodu teenuseid?

Sõlmitud leping puudutab ainult neid inimesi, kes on hooldekodusse paigutatud Saue Vallavalitsuse poolt ning kes ise ei suuda täies mahus hooldekoduteenuse eest tasuda. Kliendid, kes tasuvad ise hooldekoduteenuse eest, võivad valida neile meeldiva hooldekodu, kus on vabu kohti.

Minule ja mu lastele käib hooldekoduteenuse eest tasumine üle jõu ja me vajame valla tuge. Samas elavad minu lapsed Valgas, kas ma saaksin neile lähemal asuvasse hooldekodusse?

Keila Hooldekoduga sõlmitud leping on mõeldud katma suuremat osa valla hooldekodukohtade vajadusest. Kui laste või sugulaste elukohale lähemal olevas hooldekodus on vabu kohti ning teenuse hind on madalam või sarnane Keila Hooldekoduga, siis on võimalik kaaluda valla rahalisel toel ka mõne teise hooldekodu teenuseid.

Mis saab Harku Hooldekodu hoonest?

Harku Hooldekodu hoone ehitati 1901. aastal ning seal tegutses Harku vallamaja. Nõukogude ajal oli hoone kasutuses haiglana ning alates 1995. aastast hooldekoduna. Vallavalitsus on hoonele otsinud uut funktsiooni ning loodame, et väärrika hoone 115. sünnipäeval leiab see kasutust juba uuel otstarbel.

Eelkõige on tulevikusihid seotud lastele suunatud teenuste pakkumisega. Milliseks kujuneb täpselt praeguse hooldekodu hoone uus funktsioon, sellest kirjutame edaspidi. □

Volikogu ütles pagulaste vastuvõtmisele „ei“

Saue Vallavolikogu arutas Sotsiaalministeeriumist tulnud pöördumist omavalitsuste poole seoses pagulaste vastuvõtmisega. Ootuspäraselt elava ja kaasa mõtleva, kuid selgelt erinevaid seisukohti hõlmava arutelu käigus asus volikogu hääletenamusega seisukohale, et vabade elamispiindade puuduse valguses, ei saa volikogu

toetada kohustuslikus (otsustus)korras elanike asustamist Saue valla territooriumile.

Volikogu asus samuti seisukohale, et tegemist on oluliselt terviklikuma probleemistikuga, mille osas lahenduste pakkumiseks puudub hetkel piisav informatsioon kõikidest kaasnedavatest asjaoludest. Hõlmatav prob-

leemide skaala puudutab muuhulgas rahvusvahelist kuritegevust inimkaubanduse vallas, Euroopa liidu välispiiri toimumist ning mitmeid teisi omavalitsuse otsustuspädevusest väljuvaid teemasid. Volikogu ei pidanud selles kontekstis võimalikuks asuda seisukohadele, mis võivad toetada probleemi algpõhjuste eskaleerumist. □

PÄEVAKAJALINE

Ühinemisleping küps avalikuks aruteluks (algus lk 1)

Fookuses jätkuvalt hariduskorraldus

Ka täna moodustab kõikide Eesti omavalitsuste kuludest lõviosa koolide ja lasteadeadega seotu. Nii on see täenäoliselt ka moodustatavas ühendvallas. Scepärast kirjeldabki ühinemislepingu avalike teenuste osutamist kajastav osa kõige põhjalikumalt just seda valdkonda. Sihiks seatakse, et lasteaiakohad peavad olema kättesaadavad võimalikult kodu lähedal – lasteaid peaks olema perele lähimas teenuskeskuses. Võimaluse korral soovatakse säilitada praegust põhikoolivõrku ning kohta nähakse kahele gümnaasiumile.

Ühiselt on kokku lepitud, et toetatakse riigigümnaasiumi rajamist Laagrisse ning munitsipaalgümnaasiumi tegevuse jätkamist ja arendamist Saue. Ühised sihid on lepinguga seotud ka kõigis teistes omavalitsuse ülesannetega seotud valdkondades: edendada soovatakse huviharidust, sotsiaalhoolekannet, tervishoiukorraldust, küla- ja asumiseltsu, vaba aja veetmise võimalusi, taristu arenda-

mist ja ühistransporti.

Kuna ühiselt on aru saadud, et elanike liikumisvõimalused on uues suures vallas võtmeküsimuseks, et teenused ja töökohad oleksid kättesaadavad, siis soovatakse luua ühtne ühistranspordisüsteem, mis ühendab olemasolevad rongiliinid ja maakondlikud bussiliinid süsteemselt valla keskuse ja teenuskeskustega.

Tuleva aasta alguses peab peale ühinemislepingu avalikustamist toimuma rahvaküsitlus, kus ühinemiskiirkonna elanikud saavad anda märku, kas nad toetavad ühinemist või mitte.

Järgmised olulised sammud – rahva arvamus ning nimeküsimus
Praeguste plaanide kohaselt loodetakse, et märtsis-aprillis on aeg küps selleks, et volikogud saaksid ühinemislepingu heaks kiita. See tähendab, et tuleva aasta alguses peab peale ühinemislepingu avalikustamist toimuma rahvaküsitlus, kus ühinemiskiirkonna elanikud saavad anda märku, kas nad toetavad ühinemist või mitte.

Lisaks on kavas ka nime osas rahva arvamust küsida – praegu on läbirääkijad seda meelt, et välja pakutakse kaks kuni kolm nimevarianti, mille vahel valida saab. Juttu on olnud peamiselt kahest nimest – Saue vald ja Lääne-Harju vald, aga lõplik valik pole veel kokku lepitud.

Kui ühinemisisotus tuleval kevadel heaks kiidetakse, siis asutakse koos ettevalmistusi tegema, et uus vald 2017. aasta sügisel sujuvalt toimima hakkaks. Tarvis on ette valmistada kõikvõimalikke omavalitsuselu reguleerivaid dokumente ja õigusakte ning korraldada esimesed ühised valimised. □

KUIDAS HINDAD LÄBIRÄÄKIMISTE PROTSESSI?

Tänases läbirääkimiste seisus on põhjust olla igati optimistlik ja rahul. Kui Saue Linnavolikogu läbirääkimiste kutse vastu võttis, oli teadmatust ja kõhkli tunduvalt rohkem. Täna on läbirääkimised üle aasta kestnud ja enamik meie volikogu liikmeid on erinevate komisjonide kaudu olnud protsessi kaasatud. Tänu sellele on paljud küsimused saanud vastused ning julgen arvata, et kõhklejaid ja vastaseid on vähemaks jäänud. Samas on kindlasti veel vastuseita küsimusi. Soovatakse, et Saue linna puudutavad kokkulepped oleksid täpsemalt ja konkreetsemalt lepingus kirjas, et inimestel oleks kindlust, et järgmises faasis ümber ei mõeldaks. Põhiliselt soovitakse, et oleks kindlus keskusehoone rajamise ning gümnaasiumi säilimise ja edasiarendamise osas.

Valdis Toomast, Saue Linnavolikogu esimees

Poolteist aastat tõsist eeltööd on tänaseks päädinud ühinemislepingu projektiga, mis loodetavasti on küps laiapõhjaliseks avalikuks aruteluks erinevate huvigruppidega. Osapoolte esindajad valdkondlikes komisjonides koostöös siseministeeriumi konsultantidega on minu kui juhtkomisjoni liikme arvates teinud head tööd.

Lepingu projekt kajastab suures pildis seda, mis arvukatelt töökoosolekutelt välja on sõelutud ja tunnetatud ühisosana tervikuks pakendatud. Paratamatult on lepingus kompromisse osapoolte huvide ja ootuste ning võimaluste vahel nii sõnastuses kui sisus. Aga valmisolek loomulikele eriarvamustele vaatamata ühisosaks kokku leppida näitab, et osapoolte ühinemissoov on tõsine. Et ühinemise õnnestumise määrab paljuski rahvaarvamuse välja selgitamine, kutsun alates novembrist kõiki kaasa mõtlema ja küsimusi esitama.

Andres Laisk, Saue vallavanem

HARIDUS

Ühinevad omavalitsused soovivad riigigümnaasiumi Laagrisse

Haridus- ja Teadusministeeriumi kava näeb aastaks 2020 ette riigigümnaasiumide rajamist maakonnakeskustesse. Ühe võimaliku asukohana Harjumaal pakkus Saue vald juba 2013. aastal välja Laagri aleviku, nüüd on sellele ettepanekule oma toetuse andnud ka kõik ühinemisläbirääkimistes osalevad omavalitsused juhtkomisjoni otsuse kaudu.

KODUVALD
annely.sumre@
sauevald.ee

11 septembril võttis ühinemisläbirääkimiste juhtivkomisjon vastu otsuse, millega toetatakse Lääne-Harjumaal riigigümnaasiumi perspektiivse asukohana just Laagri alevikku. Lisaks on sellele ideele volikogude tasemel toetus antud ka Padise, Vasalemma ning Keila valla poolt. Vastav märgukiri läks hari-

dus- ja teadusminister Jürgen Ligile välja septembris, et kiirendada ministeeriumi tööd asukohtade tegevusele. „Riigigümnaasiumi rajamist Laagri asulasse toetab eelkõige logistiliselt hea asukoht, mis tänu mitmekesistele transpordivõimalustele on ligipääsetav nii Lääne-Harjumaal õpilastele kui ka vallaga piirnevate Tallinna linnaosade õpilastele. Samuti on olemas hoonestamata maaala tegutseva põhikooli kõrval – riigigümnaasiumi paiknemine põhikooli naabruses võimaldaks kasutada olemasolevaid spordirajatisi, sh

täismõõtmega staadioni. Täna on Laagri asukohale oma toetust väljendanud kaalukas osa piirkonna omavalitsustest kokku ligi 30 000 elanikuga,” põhjendas vallavanem Andres Laisk.

Kalle Küttis Haridus- ja Teadusministeeriumist ei taha hakata spekuldeerima, kui suured võiksid olla Saue valla reaalsed võimalused saada loodava riigigümnaasiumi asukohaks. „Laagri asula on perspektiivne, pakutud nägemus terviklik ja mõistlik. Küll aga on Laagrisse riigigümnaasiumi loomist toetanud val-

lad, kellel ka täna gümnaasiumi osa ei ole ja kelle noored asuvad õppima niikuinii koduvallast eemal. Neil ei ole ka täna tugevaid eelistusi ümberkaudsete gümnaasiumide osas,” ütles Küttis.

Harjumaale ja Tallinnasse rajatava kuue riigigümnaasiumi osas on kokkulepe on sõlmitud Viimsi valla. Oma valmisolekut riigigümnaasiumide loomiseks on üles näidanud lisaks Saue vallale ka Saku vald, Saue linn, Keila linn, Harku vald, Maardu vald, Kuusalu vald. Riigigümnaasiumideteemalised jutuajamised on

olnud pea kõigi Harjumaal omavalitsustega. Harjumaal haridusvõrgu kohta on tellitud uus uuring, mille valmimise tähtaeg on 2015. aasta lõpp. Küttise sõnul enne uuringu valmimist kindlasti ühtegi täiendavat otsust riigigümnaasiumide asukohtade osas Harjumaal ei tehta.

„Kõik Euroopa rahade toetusel ehitatud või renoveeritud koolihooned peavad valmis olema 2023. aastaks. Loodetavasti jõuame siiski 2020. aastaks,” täpsustab Küttis riigigümnaasiumide rajamise ajalisi horisonte. □

TUNNUSTUS

Tunnustus valla õpetajatele

Juba 21 aastat annab Harju Maavalitsus välja parimate haridustöötajate tunnuskirju. Kategooriaid on tervelt kaheksa, neist kolmes – aasta lasteaiasõpetaja, aasta õppeasutuse juht ja aasta põhikooliõpetaja – said nomineeritud ja pärjatud kuus Saue valla õpetajat.

KODUVALD
annely.sumre@
sauevald.ee

Aasta lasteaiasõpetaja laureaadiks valiti **Katrin Mandel**, Nõlvaku lasteaias muusikaõpetaja. Katrini iseloomustamiseks kirjutati, et ta on särav isiksus ja et tal on lastega suurepärase läbisaamine. Ta on loonud lasteaialaulud nii Nõlvaku lasteaias kui ka filiaalil, lisaks veel lasteaias maskoti Päiksepliksi lau-

lu. Ta kaunistab vastavalt aastaajale lasteaias ja saali, edendab rahvatantsu ning koostab õppematerjale. Lapsed on tema kohta öelnud, et Laulu-Katrin meeldib neile, kuna ta oskab ilusasti laulda ja pilli mängida, tavaliselt on ta rõõmus, teeb vahepeal politseimängu ja et tal on targad laulud.

Katrin Mandeli tööd ja tegemised väärisid žürii hinnangul ka vabariiklikul tasandil tunnustamist.

Teinegi aasta lasteaiasõpetaja tiitel tuli samasse lasteaias ja selle sai Nõlvaku lasteaias õpetaja **Kaisa Heinpa-**

lu. Tema kohta on öeldud, et ta on väga sõbralik ja ettevõtlik õpetaja. Kaisa Heinpalu viis vabatahtlikult läbi robotikaringi, mille tulemusi käidi esitlemas ka näitusel. Ta lähendab ebaseaduslikult rahulikult. Kaisa on õpetaja suure algustähga: rahulik, loov, empaatiline ja kõikide laste sõber.

Lisaks olid samas kategoorias nomineeritud Nõlvaku lasteaiasõpetajad **Marili Vatt ja Meeli Lugus**.

Õppeasutuse juhi laureaadiks selles kategoorias sai **Merle Perm-**

Nõlvaku lasteaias direktor. Merle kohta on kolleegid nimetanud, et ta teeb tööd suure südamega, märkab ja tunnustab oma töötajaid, armastab ja naudib tööd ning lapsed ja pered võivad tunda end turvaliselt ja hoitult. Merle on edukalt üles ehitanud Eesti ühe parima lasteaias!

Samas kategoorias sai nominatsiooni ka **Tiiu Ingerainen**, Laagri lasteaias direktor.

Kategoorias aasta põhikooliõpetaja sai nominatsiooni **Anu Ariste** Ääsmäe põhikoolist. □

□ Katrin Mandel

SAUE VALLA AMETLIKUD PLANEERINGUTEATED

TEADE DETAILPLANEERINGU OSALISELT KEHTETUKS TUNNISTAMISEST

Saue Vallavolikogu tunnistas 24.09.2015 otsusega nr 59 osaliselt kehtetuks Saue Vallavolikogu 26. jaanuari 2006. aasta otsusega nr 001 kehtestatud **Alliku küla Juhkomäe 5** kinnistu detailplaneeringu (koostaja Hedolink OÜ, töö nr 1004). Alliku küla Juhkomäe 5 kinnistu detailplaneering on kehtestatud Saue Vallavolikogu 26. jaanuari 2006. aasta otsusega nr 001. Kehtestatud detailplaneeringu alusel jagati kinnistu 26-ks elamu-, transpordi-, tootmis- ja sotsiaalmaa (üldkasutatava maa) sihtotstarbega krundiks, millest 19 krunti planeeriti üksikelamute rajamiseks, 3 transpordimaa krunti, 2 tootmismaa krunti (puurkaevu ja alajaama) tarbeks ning 2 sotsiaalmaa krunti (üldkasutatava maa). Detailplaneering tunnistati kehtetuks 9 elamumaa, 2 sotsiaalmaa ja 1 tootmismaa kruntide osas ja jäeti kehtima 10 elamumaa, 1 tootmismaa ja 3 transpordimaa osas. Alliku küla Juhkomäe 5 kinnistu detailplaneering tunnistati osaliselt kehtetuks järgmistest kinnistute osas: Alliku küla Põllu tee 21 ja 23; Kaera tee 1//Põllu tee 22; Kaera tee 2//Põllu tee 20; Kaera tee 3, 12, 13, 16, 18, 20; Juhko 1 ja 2. Alliku küla Juhkomäe 5 kinnistu detailplaneering jäeti kehtima järgmistest kinnistute osas: Kaera tee 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 14, 15, 17; Põllu tee; Põllu tee L1 ja Kaera tee. Juhkomäe 5 kinnistu detailplaneering, mis kehtestati ligi üheksa aastat tagasi, on tänase päeva seisuga jätkuvalt realiseerimata, st planeeringualale ei ole väljastatud ehituslube ega kasutuslube juurdepääsuteede, tehnovõrkude ja rajatiste ehitamiseks. Planeeringuala 13 krunti, sh 9 elamukrunti, 2 sotsiaalmaa krunti ja 2 tootmismaa krunti, kuuluvad kinnistusraamatu andmetel kehtestatud Juhkomäe 5 kinnistu pla-

neeringu tellijale/omanikule, kuid on kohtutäituri poolt seatud võõrandamise keelumärgetega. Ülejäänud 10 elamumaa ja 2 transpordimaa krunti on võõrandatud. Põllu tee (transpordimaa) krunt on Saue valla omandis ning tee on avaliku kasutusega. Juhkomäe 5 kinnistu detailplaneeringu koostamisel kaastati planeeringu koosseisu kinnistuga piirnev reformimata maa-ala. Detailplaneeringuga oli ette nähtud reformimata maa-ala transpordimaa sihtotstarbega krundi moodustamine ja selle taotlemine munitsipaalomandisse. Planeeringu elluviimisega kaasnes arendajal ka kohustus omal kulul projekteerida ja välja ehitada Põllu tee kinnistule juurdepääsutee. Planeerimiseaduse § 131 lõige 1 sätestab, et detailplaneeringu koostamise korraldaja on kohustatud omal kulul välja ehitama detailplaneeringukohased avalikuks kasutamiseks ette nähtud tee ja sellega seonduvad rajatised, haljastuse, välisvalgustuse ning tehnoarajatised, kui planeeringu koostamise korraldaja ja detailplaneeringust huvitatud isik ei ole kokku leppinud teisiti. 1. juulini 2015. aastani kehtinud Ehituseaduse § 13 sätestas, et detailplaneeringukohase avalikult kasutatava tee ja üldkasutatava haljastuse, välisvalgustuse ja vihmaveekanalisatsiooni väljaehitamise kuni ehitusloale märgitud maaüksuseni tagab kohalik omavalitsus, kui kohalik omavalitsus ja detailplaneeringu koostamise taotleja või ehitusloa taotleja ei ole kokku leppinud teisiti. Viimastest sätetest lähtudes sõlmisid Saue Vallavalitsus ja planeeringu tellija/kinnistu omanik lepingu, milles lepiti kokku, et planeeringu tellija ehitab välja oma vahenditest planeeringukohased teed, tehnovõrgud ja rajatised. Leping on

sõlmitud lähtuvalt eeldusest, et enne elamukruntide realiseerimist on lepingus sätestatud tingimused täidetud. Ehituseaduse § 13 tulenevate objektide valmishitamise kohustus delegeriti eraõiguslikule isikule. Saue Vallavalitsuse ja Kaera tee 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 14, 15 ja 17 kinnisasjade omanike vahel sõlmiti 14. aprillil 2015. aastal kokkuleppe Juhkomäe 5 kinnistu osaliselt kehtima jääva detailplaneeringu elluviimisega kaasnevate kohustuste üleandmise kohta, mille kohaselt Kaera tee 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 14, 15 ja 17 kinnisasjade omanikud võtavad endale kohustuse lahendada nendele kuuluvate detailplaneeringukohaste kruntide veevarustus ja kanalisatsioon krundipõhiselt rajatavate puurkaevude ja rooveemahutite baasil ning kohustuvad projekteerima ja välja ehitama detailplaneeringu kohased juurdepääsuteed transpordimaa kruntidele Põllu tee, Põllu tee L1 ja Kaera tee. Planeerimiseaduse § 140 lõike 1 punktide 1 ja 2 kohaselt võib kehtestatud detailplaneeringu või selle osa kehtetuks tunnistada, kui detailplaneeringu kehtestamisest on möödunud vähemalt viis aastat ja detailplaneeringut ei ole asutud elluviima ning kui planeeringu koostamise korraldaja või planeeritava kinnistu omanik soovib planeeringu elluviimisest loobuda. Käesoleval juhul on detailplaneeringu kehtestamisest möödunud enam kui üheksa aastat, mille jooksul ei ole planeeringut elluviidud. Seetõttu ei saa ka nimetatud detailplaneering olla käsitlevat lähiaastate ehitustegevuse alusena planeerimiseaduse § 124 lõike 2 mõistes. Planeeringu koostamine eeldab, et seda on võimalik ka ellu viia ning kuna Juhkomäe 5 detailplaneeringu elluviimine käesoleval ajal ei ole

enam täismahus võimalik, siis soovib Saue vald, kui planeeringu koostamise korraldaja, planeeringu elluviimisest loobuda ning leiab, et detailplaneering tuleb osaliselt kehtetuks tunnistada. Detailplaneeringu osaline kehtetuks tunnistamine on kooskõlas avaliku huviga. Detailplaneeringu osaliselt kehtetuks tunnistamist arutati 19.11.2013 toimunud Saue Vallavalitsuse istungil ja 4.12.2013 toimunud Saue Vallavolikogu maa- ja planeeringute komisjoni koosolekul ning 11.08.2015 toimunud Saue Vallavalitsuse istungil ja 12.08.2015 toimunud Saue Vallavolikogu maa- ja planeeringute komisjoni koosolekul. Komisjon jäi seisukohale, et detailplaneering tuleb osaliselt kehtetuks tunnistada ning jätta kehtima elamumaa sihtotstarbega kinnistute osas, mis on arendaja poolt võõrandatud, kolme transpordimaa osas, millest üks krunt kuulub Saue vallale ning ühe tootmismaa osas, mille paikneb alajaam, mis on arendaja omanduses. Saue valla üldplaneeringu kohaselt asub planeeringuala hajaasustusega alal, st pole tegemist prioriteetse elamuarenduspiirkonnaga. Juhkomäe 5 planeeringuala asub eemal kompaksetest elamuadest ning piirkonnas puudub täielikult elamuarenduse tarbeks vajalik sotsiaalne ja tehniline taristu. Samuti ei jää Juhkomäe 5 planeeringuala Saue valla ühisveevärgi- ja kanalisatsiooni arengukava aastateks (2014-2025) kohaselt ühisveevärgiga kaetava ala sisse. Saue valla üldplaneeringu kohaselt (kehtestatud Saue Vallavolikogu 29. novembri 2012. aasta otsusega nr 89) asub Juhkomäe 5 kinnistu hajaasustusalal ning maa-ala maakasutuse juhtotstarbeks ei ole määratud pere- ja ridaelamumaa. Võttes aluseks planeerimisea-

duse § 140 lõike 1 punkti 2 võib kehtestatud detailplaneeringu või selle osa tunnistada kehtetuks, kui kohalik omavalitsus või planeeritava maa-ala kinnistu omanik soovib planeeringu elluviimisest loobuda. Käesoleval juhul soovib planeeringu elluviimisest loobuda kohalik omavalitsus, st Saue vald.

Teade Alliku küla Kauri tee 12 ja 14 detailplaneeringu avalikustamise ajal esitatud vastuväidete ja ettepanekute osas:

Saue Vallavalitsuse 4.08.2015 korraldusega nr 635 vastu võetud ja avalikustamisele suunatud Alliku küla Kauri tee 12 ja 14 kinnistu detailplaneeringu avaliku väljapaneku toimumise ajal (24.08.2015 kuni 06.09.2015) esitati detailplaneeringu kohta vastuväited ja ettepanekud. Saue Vallavalitsus pakkus välja detailplaneeringu joonise ja seletuskirja täiendused ja parandused, mis ei muutnud detailplaneeringu põhilahendust. Väiete esitajad loobusid oma ettepanekute ja vastuväidetest, teatades sellest kirjalikult Saue Vallavalitsust. Saue Vallavalitsus detailplaneeringu avaliku arutelu ei korraldanud.

Saue valla territooriumil septembris 2015 detailplaneeringuid ei algatatud, ei võetud vastu ja ei kehtestatud.

Detailplaneeringute korraldustega ning otsustega on võimalik tutvuda valla veebilehel: <http://sauevald.kovtp.ee/et/detailplaneeringud>

Lähemat informatsiooni saab planeeringute spetsialistilt Maili Metsaotsalt 654 1157 maili.metsaots@sauevald.ee

KASULIK TEADA

Sellel aastal ootab Elering talumistasu taotlusi täiendavalt 1. novembrini

Elektri ja gaasi süsteemihaldur Elering võtab sellel aastal talumistasu taotlusi täiendavalt vastu kuni 1. novembrini ning maksab talumistasuna maaomanikele välja summa, mis võrdub tehnoarajatise kaitsevööndiga hõlmatud kinnistuosa maksimaalse maamaksuga.

AIN KÖSTER
Elering AS,
kommunikat-
sioonijuh

„Kuna talumistasu regulatsioon on puudulik, saame maksta tehnorajatise talumistasuna välja maamaksu kaitsevööndi ulatuses, vabastades maaomanikud sellise maaomandiga seotud otsesest kulust. Maamaksu ulatuses talumistasu maksmise kohustuse osas valitseb meie hinnangul selgus lähtuvalt riigikohtu otsusest ja sellest ka lähtume. Kindlasti ei ole see maaoma-

nike poolt vaadates piisav, aga siiski samm edasi võrreldes varasemate talumistasudega,“ kommenteeris Eleringi juhatuse esimees Taavi Veskimägi.

„Samas toetan igati justiitsministri sellesuvisest algatust seadusandluse korrastamiseks talumistasu maksmise osas ja loodame järgnevatel aastatel tugineda tasu maksmisel juba uuele selgele regulatsioonile. Eelkõige ongi see seadusandja otsus leida tasakaal tehnoarajatise talumistasu ja võrgutasude vahel. Mida kõrgem on talumistasu, seda kõrgemad on näiteks ka gaasi ja elektri võrgutasud,“ lisas Veskimägi.

Täpsem info talumistasu kohta on leitav Eleringi ja Elering Gaasi kodulehelt. Taotlus tuleb esitada kodulehtedelt leitaval blanketil, saates selle elektronposti aadressile ene.antik@elering.ee või info@elering.ee või ka kirja teel aadressile Elering AS, Kadaka tee 42, 12915 Tallinn. Talumistasu makstakse välja tavapäraseks tähtajaks ehk 1. detsembriks.

Need talumiskohustusega kinnistute omanikud, kes on taotluse esitanud mõnel varasemal aastal, ei pea taotlust uuesti esitama, välja arvatud juhul, kui nende pangakonto number või muud olulised andmed on vahepeal muutunud. □

PROJEKTEERIMISTINGIMUSTE AVATUD MENETLUS

Saue Vallavalitsus on koostanud eelnou projekteerimistingimuste määramiseks avatud menetlusena **Jõgi-soo küla Vesiveski tee 12, 14, 16 ja 18** (katastritunnus 72703:002:0228, 5511 m² elamumaa; katastritunnus: 72703:002:0229, 5865 m² elamumaa; katastritunnus 72703:002:0231, 6219 m² elamumaa ning katastritunnus 72703:002:0232, 6573 m² elamumaa) kinnistutele lähtuvalt detailplaneeringust (Mart Liho Arhitektuuribüroo

OÜ töö nr 01/11/04) funktsionalistlikus stiilis katusekaldega 0° üksikelamute ehitusprojekte koostamiseks.

Lähemat informatsiooni saab ehitusnõunikult Kalle Normannilt 654 1135 kalle.normann@sauevald.ee.

Ettepanekud ja arvamused esitada hiljemalt 9-23. oktoobrini Saue Vallavalitsusse (Veskitammi tn 4, 76401 Laagri alevik; info@sauevald.ee).

Nüüd, head sauevallakad, on abi vaja

Viimase poole aasta jooksul on kamp sõgedaid inimesi otsustanud valda prüügiga rivetada, tegeledes Laagri piirkonnas ebaseadusliku jäätmeäitlusega ja mattes ning kallates prügi, kuhu jumal juhatab. Saame ühe koha kinni, teise kohta tekib uus. Oleme algatanud viis väärtemenetlust, aga naahaalid ei taltu.

Vist on hea võimalus kodanikuniatsiivi positiivselt näidata ja naabritelvet teha. Vaja on lisatõendust ja pilte konkreetsest prügi mahapanemisest.

Kui keegi näeb, palun saatke, jagage, tabage – tormame kohale. Infot ootame e-postil info@sauevald.ee või telefonil 6541130. □

ELEKTRIENERGIA RIIGIHANGE

Saue Vallavalitsus korraldab riigihanke elektrienergia ostmiseks Saue Vallavalitsuse, tema allasutuste ning äriühingute ja vallavalitsusega seotud tarbimiskohtade varustamiseks. Hankeperioodi pikkuseks on kolm aastat, 2016-2018. Hanketeade ja hankedokumendid avaldatakse oktoobris 2015 riiklikus riigihangete keskkonnas.

AVALIK RUUM

Muru läinud, mis asemele tuleb?

Inimesed käivad nõutult uurimas, mis ometi on toimumas kultuurikeskuse ja poe vahelisel pargialal.

KV
KODUVALD

KODUVALD
annely.sumre@
sauevald.ee

Juba terve septembrikuu käib Comarketi kõrval ehitustegevus, mis otsapidi ulatub kultuurimaja tagant Vae tänava välja. Liiguvad masinad pisikestest koppadest tõstukiteni, osa murulapist on välja kaevatud ja kõikjal on mulla- ja killustikuhunnikud. Tundub kaunistest kaosest moodsa, aga tegelikult on see kaoses olemas konkreetne plaan, ajakava ja kandevidee.

Tegelikult on kavast kultuurikeskuse park ümber mõtestada ja uueks ehitada olnud juttu nii mõneski varasemas vallalehes, isegi üks suurem sorti avalik arutelu toimus kevadel. Aga eks paberil ja plaanimisjärgus asjad tunduvad tihti liiga abstraktsed – kui kopp reaalselt maas on, siis tekivad konkreetsed küsimused.

Miks see muru kõik üles võetakse?

See on peamine segadus olnud küsijate peas. Ega kogu muru võetagi, aga just Veskitammi tänava poole küljes asendub roheline vaip tõesti kiviga. Tegemist on põhimõttelise muutusega ses mõttes, et senine murulapp saab uue funktsionaalsuse hoopis keskusväljaku näol ning rohelisemat ja looduslikumat parkikontseptsiooni kannab tänaseks juba lõpuni ehitatud Jõekääru park mõned sajad meetrid eemal koos sinna suunduva Jõeäärse jalutusrajaga.

TEED JA TÄNAVAD

Tänavavalgustus põleb öisel ajal „üle kahe“

Aeg-ajalt laekub vallamajja teateid, et osad tänavavalgustust lambid öösiti ei põle. Reeglina ei ole tegemist läbipõlenud pirnide, vaid öise säästurežiimiga.

KV
KODUVALD

KODUVALD
annely.sumre@
sauevald.ee

Teedespetsialist Indrek Brandmeisteri sõnul töötab enamuse Saue valla hallatavaid (valdavalt vallateede ääres paiknevaid) tänavalaternaid sellisel režiimil, et ajavahemikus kell 22.30-6.30 kustuvad tänavalaternad üle kahe lambi, osadel juhtudel ei põle ka kaks järjestikust lampi. „Viimane on tingitud sellest, et valgusliini faaside jaotus postides on vale. Selliseid kohti oleme järkjärgult ka hoolde käigus ümber seadistanud,“ selgitab Brandmeister loogikat. Väljalülitamine on seadistatud automaatika kaudu.

„Öist režiimi tänavavalgustuses ei saa siiski käsitleda säästurežiimina selles mõttes, justkui valla poleks raha võimalike lisakulude katmiseks. Küsimus on pigem mõistlik-

Esimese etapi tööde tähtaeg on 2015. aasta novembri lõpp. Jõuluajaks saab seega uus park juba kasutamiskvalifikatsiooniga, kuigi osad haljastustööd lõukuvad kevadesse

Kultuurikeskuse kõrvale kloostrikivist laotud platsile leiavad tulevikus kohad turukioskid ja pingid ning sooja ajal saab seal korraldada väiksemat sorti üritusi. Ja pargi sügavusse jäävad murulapid täitsa alles, lihtsalt rajatakse uued korralikud käiguteed. Ära kaob hetkel kultuurimaja kõrval olev parkla, uus koht autodele tekib maja taha sissesõiduga Vae tänava poolt.

Mis sinna siis tuleb?

Keskusväljaku leiavad kohad mõned muusikainstrumentid – trummid, ksilofon, harf – mis on kõikidele kasutamiseks-katsetamiseks. Muidugi mõista ei ole need pärisplindid, pigem on tegemist omamoodi skulptuuridega, avaliku ruumi ilmetavate elementidega, mis an-

Edasi arendatakse ka teisel pool teed olevat jõeäärset pargiala – juba sel sügisel sai paika uus jalakäijate sild, eelmisest tublisti suurem, laiem ja kenam ka

navad sisu kultuurikeskuse pargi nimele. Aga muusitseerimise elamise vabas õhus peaksid loomulikult inimesed kätte saama küll. Platsi silmatorkavamaks elementiks saab „murudiivan“ – maastik-

ku sulanduv ja loodust järele aimav istumiskoht, mis ühelt poolt funktsionaalne, aga ka visuaalselt vahva disainiga. Loomulikult jõuavad parki ka uued pingid puhkehettekdeks. Kultuurimaja seina äärde

paigaldatakse lauatenniselaud ja malenurk ning juba traditsiooniks saanud võrkiiged tulevad taas.

Uueks saab ka kogu valgustuslahendus. Tänavalampidena on plaanis kasutada oksamotiivi meenutavat valgustit, mis põledes õitsvat puud meenutab.

Millal see kõik valmis saab?

Esimese etapi tööde tähtaeg on 2015. aasta novembri lõpp. Jõuluajaks saab seega uus park juba kasutamiskvalifikatsiooniga, kuigi osad haljastustööd lõukuvad kevadesse. Kevadesse jääb ka mõnede uute pargielementide paigaldamine. Lisaks ülalmainitule on kavas rajada romantilisemat sorti lehtla, tellida taluturu tarbeks kenad paviljonid ja kultuurikeskuse seina äärde, sinna, kus hetkel autod pargivad, ehitatakse noortepärane puhketsoon.

Oma olemuselt on kultuurikeskuse park osa ühtsest ülealevikulisest parkide kontseptsioonist, kuhu on hõlmatud ka teisel pool kauplust asuv praegune juurviljaaed, mis muutub plaanikohaselt avalikuks kogukonnaaiaks ja mis on ühendatud kultuurikeskuse pargiga poe tagant kulgeva korrastatud alleega. Samuti arendatakse edasi teisel pool teed olevat jõeäärset pargiala – juba sel sügisel sai paika uus jalakäijate sild, eelmisest tublisti suurem, laiem ja kenam ka.

Loodetavasti suudab sauevalla kas leppida olukorraga, kus sügisene logistika poe ja kultuurikeskuse juures on pisut häiritud, tuleb käia ringiga ja silmal on ka natuke valu vaadata, aga see kõik on tulevase ilu ja heaolu nimel. ■

NOPPEID VALLA ARENGUKAVAST

8.3 Tänavavalgustus

Saue valla tänavavalgustuse hooldamise eest vastutab vallale kuuluv AS KOVEK. Vallale kuulub kokku 2000 tänavavalgustit.

Tänavavalgustuse arenguvajadused:

- 1) Tänavavalgustuse amortiseerunud liinid (paljasjuheliinid), lülituskilbid, kaitsmed, samuti ebaökoonoomsed valgusallikad vajavad järkjärgulist uuendamist.
- 2) Vanu liine tuleb järjest rekonstrueerida ja muuta nõuetekohaseks.
- 3) Tänavavalgustus tuleb välja ehitada tiheasustusaladel ja küladel keskusaladel kohtadesse, kus see täna veel puudub ja on põhjendatud selle rajamine.
- 4) Tänavavalgustite paigaldamisel tuleb arvestada kogu olelusringi kuludega, võtta kasutusele ökonoomsemad LED-valgustid ning rakendada kaasajaga valgustuse öised ökonoomsusrežiimid.

kuses ja alternatiivides. Öise režiimi osatähtsus kogu aastaringsest valgustatavast ajast on hinnanguliselt 70–80%, samas on öisest tänavate valgustamisest kasusaajate arv väga väike,“ selgitab vallavanem Andres Laisk.

Samas on ta seda meelt, et kui vallakodanikelt laekub argumenteeritud ettepanekuid, et mõnes kohas, olgu see näiteks bussipeatuse või ülekäiguraja juures, oleks vaja lülitada säästurežiim sisse hilisemal ajal, siis selle üle võib arutleda.

Mis kell tänavavalgustus aga üldiselt sisse ja välja lülitub, sõltub sellest, millal hämaraks läheb. Tänavavalgustusel on nimelt hämaraandurid, vastav seade reageerib ise keskkonatingimustele, seega mõnes kohas võib see olla kümme minutit hiljem, teises viis minutit varem.

Mõnikord võib tähelepanelik vallakodanik ka märgata, et keset päeva sirab terve tänav tuledes. Reeglina on siis tegemist hooldus-

kontrolliga, et süsteem üle vaadata, peavad tehnikud terve valgusrea korraks süütama. Reeglina tehakse korraldust sügiseti, kui esimesed öökülmad tulevad ning kevadeti, kui soojaks läheb. Just siis kipuvad ilmastikutundlikud naatriumlambid läbi põlema ja streikima.

Saue valla hallata on umbes 2000 tänavalampi, millest 80% on vanad suhteliselt energiakulukad naatriumlambid. Täna on turul juba ka oluliselt säästlikumad, isegi kuni kolmekordset kokkuhoidu võimaldavad LED-lambid, aga nende soetamismaksumus on kõrgem. Samas, kui arvestada saavutatavat energia kokkuhoidu, on lambi tasuvusaeg 10–18 kuud. „Uute tänavavalgustite rajamisel oleme siiski suuna võtnud LED-lampidele. Nii on sellel tehnoloogial ehitatud Tootsi ja Kotka tee, Jõeääru park ja sel aastal Kraavi tee, Uuetalu põik ja Uuetalu tee tänavavalgustus ja ta-

sapisi hakkame ka vanu liine välja vahetama,“ lubab Brandmeister.

Lisaks ökonoomsusele on uus tehnoloogia oluliselt töökindlam ja LED-lampidesse on sisse ehitatud automaatne öine säästurežiim 50% energia kokkuhoidu, et kõik valgustid põlevad. „LED-lambile lubatakse elueaks isegi 10+ aastat 7-aastase valgusti vahetuse garantiiga, naatriumpirn peab aga vahetama iga paari aasta tagant,“ teab teedespetsialist.

Möödunud aastal said mitmed väikelinnad Keskkonnainvesteeringute keskuse toetuse abil oma tänavavalgustuse LED-lampidele ümber ehitatud, Laagri alevik kahjuks abikõlblikuks ei kvalifitseerunud liialt väikse elanike arvu tõttu. „Aga loodame, et uuel rahastusperioodil 2015-2020 leidub ka mõni meede, kust saaks Saue valla tänavavalgustuse rekonstrueerimiseks rahastust,“ loodab Brandmeister.

Ka valla arengukavas on tänav-

valgustuse peatükis sätestatud üleminek LED-valgustitele. „Oleme mõelnud järgmise aasta eelarvesse mahutada võib-olla Veskitammi tänava valgustuse välja vahetamise, ikkagi aleviku peatänav,“ kergitab Brandmeister plaanidelt katet. ■

REISIJUTT

Vahetusõpilasena maakera teises servas

Minu nimi on Johanna Krusement, olen 16-aastane Laagri Kooli vilistlane. 2015/2016 õppeaasta otsustasin veeta vahetusõpilasena teisel pool Atlandi ookeani.

JOHANNA
KRUSEMENT

See algas kõik eelmise aasta juuni alguses, kui olin lõpetamas kaheksandat klassi. Laagri Koolis käisid enda vahetusaasta kogemustest rääkimas endised YFU vahetusõpilased. See oli esimene kord, kui kuulsin põhjalikumalt sellisest võimalusest. Sattusin sellest nii vaimustusse, et järgmisel päeval avastasin end juba taotluskirjaga täitmas.

Lugesdes paljude vahetusõpilaste blogisid, tungis soov saada vahetusõpilaseks aina sügavamale ja sügavamale. Aeg läks ruttu. Läbisin edukalt valimispäeva ehk mind võeti vastu YFU õpilavahetusprogrammi, käisime perega lepinguvestlusel. 10. novembril 2014. aastal sõlmisime lepingu ning vahetusriigiks sai valitud USA. Käis läbi ka mõte veeta oma vahetusaasta Ladin-Ameerikas, kuid lõpliku otsuse tegin Ühendriikide kasuks. Häbi on tunnistada, kuid inglise keel oli minu nõrgim külge ning selle parandamise soovi tõttu sai valitud just see riik, lisaks olen ma alati unistanud külastada Ameerika Ühendriike ning lootsin, et nii multikultuurne ja mitmekülgne riik pakub mulle palju uut ja huvitavat.

9. klassis õppimise ajal tuli mul teha palju paberitööd – tuli täita rahvusvaheline fail. See on mahukas dokument, mida peab täitma vahetusaastale mineva õpilane enne vahetusaastat. Selle järgi valib tulevane vahetuspere enda perre just neile sobiva õpilase. Nii naeratas mulle õnn 20. mail, mil sain YFU kontorist kõne, kus teatati, et üks armas pere on mind välja valinud ning soovib, et veedaksin oma vahetusaasta just nendega.

Üksipäini tundmatusse

Lõpuks jõudis kätte 3. august. Sõitsime varahommikul Tallinna lennujaama, tegime *check in* ja jätsin hüvasti oma perega ja astusin läbi turvavärvate. Edasi liikusin ma täiesti üksi – 24 tundi ja 32 minutit. Esimene lend oli Tallinnast Helsingisse. Seal edasi sõitsin Reykjavik–Seattle–Salt Lake City.

Vahetuspere tuli mulle Salt Lake City lennujaama vastu. Mäletan väga selgelt viimaseid minuteid enne vahetusperega kohtumist. Süda puperdas ja peast käis läbi 1001 mõtet: „Kas ma ikka meeldin neile? Ma ei oska ju inglise keelt, äkki nad petuvad minus. Mis ma esimese asjana neile ütlen? Kas ma teen kallid või ei tee?” Sellised küsimused ja mured olid tegelikud asjata. Pere võttis mind lennujaamas väga soojalt vastu ja suhtlemine polnud üldse nii raske, kui ma arvasin.

Minu vahetusperes on pereisa

Lincoln, kes on endine skeletoniõitja ning hetkel töötab Utahi olümpiapargis skeletonitreenerina. Pereema Linda töötab firmas Miller Sports Properties. Mul on ka noorem *host*-õde. Me elame mägi-kuurortis Utahi osriigis Park City. Meiega koos elavad ka kaks koera Wrigley ja Lobo.

Pikad koolitunnid

Oma kooliteed siinpool suurt lompil alustasin 20. augustil. Vahetusaasta jooksul õpin ma Park City High Schoolis 11. klassis. Kool asub kodust kõigest 1 miili (1,6 kilomeetri) kaugusel. Hommikuti sõidutab mind kooli *host*-ema, koju tulen tavaliselt bussiga või jalgsi. Tunnid algavad iga päev kell 7.35 ning lõppevad esmaspäeval kell 13.45 ning teistel päevadel kell 14.25.

Üks ainetund kestab pisut vähem kui poolteist tundi ning peale teist tundi on pooltunnine söögi-vahetund. Minu jaoks oli alguses väga teistsugune, et üks koolitund kestab peaaegu 90 minutit, Eestis oli see aeg kaks korda lühem. Esimesed paar päeva oli natukene raske istuda terve aeg ühel kohal ja keskenduda tunni teemale, kuid nüüd olen sellega harjunud ning mulle väga meeldivad pikemad tunnid, sest tihti peale jõuame tunni varem lõpetatud ning ülejäänud ajaga saab tehtud ka kodutöö.

Olen siin veetnud juba peaaegu kaks kuud ning selle aja jooksul olen kogenud ja näinud väga palju uut ja põnevat. Kohanemine läks üllatavalt valutult, tunnen end suurepäraselt. Üheksatunnisest ajavahetusest sain ka juba esimese nädala lõpuks jagu. Siia tulles ma inglise keelt peaaegu üldse ei osanud, peamine oli minu jaoks kuulata – üritada aru saada, mida teised räägivad.

Tallinna lennujaamas. Veel viimased hetked perega (vasakult: ema, mina, vend Kaspar, vanaema ja kõige ees teine vend Kaarel)

Salt Lake City lennujaamas. *Host*-ema Linda ja *host*-õde Fallon paar minutit enne minu saabumist

TÄNU SKYPE'ILE JA FACEBOOKILE EI TUNDUGI, ET LAPS ON TEISEL POOL MAAKERA

Paar aastat tagasi, kui Laagri koolis käidi tutvustamas organisatsiooni nimega YFU, tuli Johanna koolist koju ja teatas, et tema sooviks samuti ühe kooliaasta vahetusõpilane olla arendada oma inglise keelt ja saada iseseisvamaks. Kuna ta inglise keel ei olnud kõige tugevam, siis esialgne valik langes just ingliskeelsetele riikidele: Austraaliale, USA-le, Kanadale. Johanna valik oli USA.

Kuna see on suur muutus noore inimese elus ning soovisime aru saada, mis teda ees ootab, olime ise ühe aasta võõrustav perekond. Tänu sellele osalesime YFU erinevatel üritustel, kus nägime seda organisatsiooni ka seestpoolt ja saime vastu-

seid oma kõhklustele ja kahtlustele.

Kindlasti oli üheks miinuseks kogu selle asja juures hind. Johanna oli optimistlikult meelestatud, lootes rahalist abi saada sponsoritelt, keda ta ka otsima hakkas. Paraku ponnitused vilja ei kandnud (ka oma vald ei pannud õlga alla).

Kuna Ameerikas on palju erakooli, siis seal kooli ja pere leidmine samast piirkonnast on raskendatud. Meid hoiatati, et pere leidmisega võib minna ka septembrini. Johanna puhul käis aga kõik väga kiiresti. Me saime juba aprilli lõpus kirja, et Johanna on leidnud endale toreda vahetuspere ja ka kooli tulevase kodu lähedalt. Peale seda olime perega

tihedas kirj vahetuses ja kuna oli aru saada, et Johanna on sinna väga oodatud, siis see rahustas meidki.

Tänu Skype'ile ja Facebookile suhtleme Johannaga väga tihti. Pühapäeviti kipuvad kõned venima üle tunni. Samuti suhtleme tihti ka Facebookis. Nii ei tundugi, et laps on teisel pool maakera ja ajavahe 9 tundi. Lisaks sellele on Johannal ka blogi, mida ta aeg-ajalt täiendab.

Kuna Johanna tunneb ennast selles peres hästi koduselt ja tal on kõik väga hästi, siis on ka meie südamed rahul ja õnnelikud.

Emma Ülle ja isa Rainer

Aitäh kodustele!

Olen väga õnnelik võimaluse üle veeta aasta vahetusõpilasena teisel pool maakera. Ma olen saanud endale võrratu vahetuspere, ma pole nende juures elades end kordagi

võõrana tundnud. Nad võtsid mu perre vastu ja ma sobin siia. Ma olen väga-väga tänulik oma perele ja vanematele, et nad lubasid ja aitasid mul vahetusaasta teoks teha.

Minu vahetusaasta maksumus

oli 8690 eurot. Ka siin ma tänan südamest oma vanemaid ja vanavanemaid, ainult tänu neile sai see summa makstud ja tänu neile olen ma siin teisel pool Atlandi ookeani. Tublimad vahetusõpilased on leid-

YFU EESTIS

Kõik sai alguse sellest, et väliseestlane Anne-Pii Saare, kes oli juba olnud YFU vahetusõpilane Rootsist Ameerika Ühendriikidesse, kolis tagasi kodumaale Eestisse. Tänu Anne-Pii ja kaasamõtlejate abile läksid 1992. aastal kaks eestlannat, Annely ja Katrin, YFU Taani abiga aastaks Taani. 8. jaanuaril 1993. aastal asutasid 7 inimest sihtasutuse YFU Eesti. Anne-Piist sai aga esimene YFU Eesti tegevjuht, hilisem juhataja ja nõukogu liige, vahetuspere, tugiisik ning ka vahetusõpilase ema.

Esimestel aastatel mindi vahetusaastale eelkõige stipendiumide abil ja kuigi läbi ajaloo on stipendiumide arv kasvanud, on vahetusõpilaste arv kasvanud veelgi kiiremini suur osa selles kasvus on sponsorite toetustel. Suuresti just tänu sponsorite edukale kaasamisele läks 2007. aastal vahetusõpilaseks rekordiliselt suur grupp vahetusõpilasi, tervelt 146 Eesti noort. Nad valisid oma sihtpunktideks 36 erinevat riiki. Eesti üldine majandusolukord kajastub selgelt ka iga-aastases sponsorite arvus. Kui riigis valitseb keeruline olukord, on ka sponsorite leidmine raskendatud, kui riigil läheb paremini, on ka sponsorid varmad tulema.

Alates 1992. aastast on Eestist käinud välismaal üle 1200 kesk-kooliõpilase ning Eestisse on tulnud ligi 350 välisõpilast.

Youth For Understanding (YFU) on rahvusvaheline organisatsioon, mis pakub hariduslike kultuurivahetusprogramme enam kui 60 riigis.

nud endale toetajaid, kes on maksnud mingi osa vahetusaastast kinni. On ka neid, kes on terve summa toetajate abiga kokku kogunud. YFU teeb ka tulevastele vahetusõpilastele toetajate leidmise koolitusi ning motivatsioonikoolitusi. Minul põhikooli ja muusikakooli lõpuklassi kõrvalt kahjuks lihtsalt ei jätkunud aega sellega tegelemiseks. YFU annab välja ka mitmeid stipendiume, kuid ainult Euroopasse minevatele õpilastele.

Kõikidele, kellel on soovi või kellegi vähegi selline võimalus avaneb, soovitan kindlasti seda kogemust. See on imeline võimalus koguda unustamatuid mälestusi, õppida uut keelt, saada uusi rahvusvahelisi tutvusi, avardada maailmapilti ja teha midagi täiesti pöörast.

Kes soovivad täpsemalt lugeda minu tegemistest mägede vahel, on teretulnud lugema minu blogi <http://johannavahetusaasta.blogspot.com>.

Peale vahetusaastat jätkan oma õpinguid Gustav Adolphi gümnaasiumis 10. klassis. ■

□ Juhuks kui miiklilaadalistel olid „näpud põhjas“, oli avatud ka pangaautomaat, millest plaksutamise või küki eest võis saada uut „raha“

HARIDUS

Nõlvaku lasteaed on naeru täis!

Nõlvaku lasteaed on uus õppeaasta täie hooga alanud ja maja pulbitseb värsketest ideedest ning põnevatest sündmustest. Septembrikuu on olnud täis toredaid ning tervisedenduslikke mängulisi ettevõtmisi nii toas kui õues. Ütleb meie käesoleva õppeaasta teemagi: „Loodusega olen koos, mäng siis käib mul täies hoos!“

KAROLIN KABANEN
Nõlvaku lasteaia õpetaja

ELIKO TIPPI
Nõlvaku lasteaia õpetaja

Lseptembril tähistati Nõlvaku lasteaia tarkusepäeva. Sel puhul tulid lasteaeda külla klounid Niks ja Naks, kes küll algselt tahtsid minna kooli, et targemaks saada, kuid lasteaialapsed tegid neile selgeks, et tarkust saab juurde ka lasteaia. Niisiis tulutati läbi erinevate mängude-laulude-tantsude meelde liiklusohutusreegleid, häid käitumistavasid ning korraldusi numbreid ja tähti. Tarkuse jagamine kulges nii lõbusalt, et lapsed jäid klounide igatsema. Laste rõõm oli suur, kui nad taaskohtusid klounidega lasteaia sünnipäeval. Nõlvaku lasteaia olid seekord klounideks kehastunud muusika- ja liikumisõpetaja.

18. septembril tähistas Nõlvaku lasteaed 4. sünnipäeva. Lapsi tuli tervitama lasteaia õuesõppe-maskott Päikseplik koos tuttavate klounidega Niks ja Naks. Õnnitlema olid tulnud ka suured ja väikesed sõbrad meie Tuleviku filiaalist. Sünnipäevapeol kinkis iga rühm midagi omalt poolt ka lasteaiale, oli see siis luuletus, laul, tants või

omavalmistatud õnnitluskaart. Iga rühm oli ise teinud sünnipäevortidkese, mida saalis saime kõik koos imetleda ning pärast rühmas sellega maiustada. Koos klounide ja Päikseplikuga lauldi ja tralliti, kõlasid Nõlvaku lasteaia ja sünnipäevalaul ning tantsiti erinevaid tantse. Peo lõpu poole sai iga laps kingituseks õhupalli, millega tantsides sai pidu värvilise punkti.

23. septembril tähistati õues sügise sünnipäeva meeleoluka mängupöega, mida juhtis kõigi laste lemmik, särav ja heatujuuline Päikseplik. Tema jagas muu hulgas lastele nõuandeid, kuidas sügisel terveks jääda ja mitte külmetuda. Õuealal mürtsus muusika, lapsed tantsisid omaalgatuslikult sõpradega rõõmsalt rumbat, lauldi laule ning tantsiti üheskoos lemmikantse. Lapsed olid õue kaasa võtnud omameisterdatud vahtralehe koos heade soovidega, mille sai sügise sünnipäeva puhul sõbrale kinkida.

29. septembril tähistati lasteaia õuealal miiklipäeva traditsioonilise miiklilaadaga. Taaskord oli

kohal Päikseplik, kes pidulikult heiskas lastega koos Saue valla lipu. Ettevalmistused laadaks toimusid koostöös lastevanematega. Müügitteidelt võis leida nii puu- ja juur-

□ Fotonäitusel „Käime ikka veel rõõmsalt lasteaia“ on esindatud kõikide Nõlvaku lasteaia töötajate pildid ajast, mil nemad olid veel lasteaialapsed

vilju, hoidiseid, mett, mahla kui ka sügisandidest valmistatud küpsiseid. Laadal oli ka pisikene nunnukonkurss, milleks olid lapsed kodus koos vanematega valmistanud erinevaid armsaid sügiskompositsioone. Näha võis vahvaid tegela-

si, näiteks suvikõrvitsast ralliautos kihutatavat porgandit, käte ja jalgadega tigidat sibulat, jalanõude ja rätikuga vahvat kapsapoissi, kartuliussi ja palju muud põnevat. Laada maksevahenditeks olid lapsed korjanud käbisid, pähkleid, tammetõrusid, kastanimune. Nii oligi näiteks ühe porgandi hinnaks kaks käbi. Lapsed said harjutada müümisel-ostlemisel viisakusväljendite kasutamist, matemaatilisi oskusi, teadmisi sügisandidest. Juhuks kui laadalistel olid „näpud põhjas“, oli avatud ka pangaautomaat, millest plaksutamise või küki eest võis saada uut „raha“. Müüitud kauba „tulust“ meisterdasid lapsed hiljem loomi ja muid vahvaid tegelasi ning ostetud saagist valmistati maitsevaid ja tervislikke salateid, suupisteid, smuutiseid.

Õpetajate päeva puhul on Nõlvaku lasteaia avatud fotonäitus „Käime ikka veel rõõmsalt lasteaia“. Näitusel on esindatud kõikide Nõlvaku lasteaia töötajate pildid ajast, mil nemad olid veel lasteaialapsed. Fotosid vaadates saab mängida ka äraarvamismängu „Mõista, mõista, kes see on?“. Pildid toovad naeratuse näole nii töötajatele, lastele kui ka lastevanematele. Nii nagu näituse pealkirgi ütleb, meeldib meile ikka veel lasteaia käia ning tuleme siia alati rõõmuga. Seda rõõmu väljendab lasteaia tunnuslausegi – „Naerul näoga Nõlvakule!“ □

Noppeid naabritelt

Uus kergliiklustee ühendab Tõkke tänava Tallinna ringteega

Saue linna ja valla koostöös valmis projekt, et rajada kergliiklustee, mis ühendab Saue raudteejaama, Välja tee ja Tallinna ringtee. Ehitustööd on alanud, kergliiklustee valmib detsembri alguses. Töid teostab hankel parimaks tunnustatud Verston Ehitus OÜ. Rajatav kergliiklustee loob ühenduse Tõkke tänava ja Tallinna ringtee vahel. Siinkohal olgu märgitud, et Maanteeameti tellitud Tallinna ringtee Kanama-Keila lõigu rekonstrueerimise projekt näeb ette ehitada ka Saue ja Keila linna vahele maanteega paralleelselt kulgeva kergliiklustee. Uue valgustatud kergliiklustee pikkus on 2,5 km ja laius valdavas osas kolm meetrit kitsastest oludest tulenevalt kohati küll ka 2,5 meetrit, seda Saue valla piiresse jääval osal.

Saue Sõna 25. september

Nõmmel Vabaduse pargis algasid petangiväljaku ehitustööd

Samuti paigaldatakse sinna betoonist male- ja lauateniselauad ning korrastatakse pargiala kõnniteed. Tööde ja inventari maksumus on kokku 11 000 eurot.

Nõmme linnaosa vanem Tiit Teriku sõnul on see esimene avaliku kasutusega petangiväljak Nõmmel. „Suve alguses valmis samas kohas treeningväljak, mis võeti elanike poolt väga hästi vastu. Selleks, et vaba aja veetmise võimalusi veelgi parendada, otsustasime sinna juurde rajada petangiväljaku ning paigaldada betoonist male- ja lauateniselauad. Nende lähedusse jääb veel ka mänguväljak lastele,“ lisas ta.

Petangiväljak rajatakse Hiiu tn ja Vabaduse pst ristmiku lähedusse. Väljak kaetakse tihendatud killustiku ja liivaga ning ääristatakse puidust äärega. Väljaku pindala on 330 m². Betoonist male- ja lauateniselauad paigaldatakse pärast väljaku valmimist.

Nõmme Facebooki sein 24. septembril

Peagi avatakse Tabasalus kohvik ja spordipubi

Septembri lõpus avab pereettevõtte OÜ Mastercatering lõunasöögikoha endistes Osvaldi kohviku ruumides. Oma olemuselt on Tabasalu kohvik-bistro/peosaali näol tegemist klassikalise lõunasöögikohaga, mis on küllastajatele lõunastamiseks avatud tööpäeviti kell 10–15. Ettetellimisel saab aga õhtuti ning nädalavahetustel tähistada kohviku ruumides erinevaid sündmusi.

Samas Teenuste 2 ärihoones endise restorani Manolete ruumides hakkab aga peagi tegutsema pubi, mille ukseid plaanib Tabasalu Pleiss OÜ avada oktoobri alguses. Ettevõtte juhatuse liikme Peep Kala sõnul saab uus koht nimega Pleiss oma olemuselt olema spordipubi, kus näidatakse mitmelt ekraanilt erinevaid spordiülekandeid jalgpallist golfini ning pakutakse traditsioonilisi pubi toite ja suupisteid ning tänavatoitu. Pleiss pakub nädalavahetuste öötundidel ka elavat muusikat ning DJ-de valitud tantsumuusikat.

Harku valla Teataja 23. september

PILETID MÜÜGIL PILETILEVIS JA TUND ENNE ALGUST KOHAPEAL

MUSTKUNSTITEATER

Halloween

WWW.MUSTKUNSTITEATER.EE

ETENDUSED:

T 27.10. KELL 19:00
K 28.10. KELL 19:00
L 31.10. KELL 19:00
P 01.11. KELL 19:00

NOORED

Mõnusa teismeeas Ääsmäe noortekeskus tähistas 16. sünnipäeva

Ääsmäe noortekeskusel Exit täitus 7. septembril juba 16. tegutsemisaasta ning vanuse poolest on tegu seega just parasjagu mõnusa teismelisega.

IMBI
TIGASSON
noorsootöötaja

Ühest küljest ei tundu number just kuigi suur, aga kui noorte endiga noortekeskuse teemadel rääkima hakata, siis saab aru küll, et isegi 16 aastat on väga pikk aeg. Aeg on lennanud nii kiirelt, et need noored, kes algusaastatel olid meie sagedased külalastajad, on vahepeal ise lapsevanemateks saanud ning tänasel päeval külalastavad noortekeskust juba nende lapsed.

Kuna sünnipäevale tuli meie õnne soovima ka palju neid, kes noortekeskusega varasematel aastatel kokku puutunud polnud, siis mõtlesime, et uurime noortelt, et kui vanaks me siis ikkagi saime.

Mitmed ei osanudki vastata, kuid pole midagi, andsime neile väikese ajalootunni. Täna need noored ei mäleta näiteks enam ka seda, kes oli Ääsmäe noortekeskuse kõige esimene noorsootöötaja. Õige vastus on Silvi Saarniit. Ilma temata ei olekski meil sellised võimalused, nagu aastatega loodud on, ning Silvi koos selle aja noortega on tänase noortekeskuse alustala ja oleme talle väga tänulikud, et juba 16 aastat Ääsmäe noorte vaba aeg mitmekülgsetel siustatud on.

Seekord tähistasime oma sünnipäeva koos noortega õigel päeval. Kuna disko pole enam oluline, nagu lauluviis ütleb, siis sai organiseeritud hoopis õhtu täis erinevaid mängu, mille käigus kogusid lapsed templeid, et õhtu lõpetuseks osaleda suures loosis. Lisaks sai mängida bingot ja panna proovile oma

Ühelt korralikult sünnipäevalt ei saa puududa ka tort ning seekordse maiuse valmistas meile koolikokk Aili

teadmisi viktoriinis. Üheks tõmbenumbriks oli suur õhupallisein, mille ees said noored erinevate rekvisiitidega pilti teha ja õhtu lõpetuseks täpsust visata, et näha, kes suudab noolega õhupalli katki visata. Osa-

vamaid ootasid ka auhinnad. Kogu sündmuse aitas kaunistele piltidele jäädvustada Andrew ning vahva oli vaadata, kuidas osad noored tundsid end kaamera ees nii vabalt, samas kui teised Andrew'd märgates

teise tuppa põgenesid või dressipluusi üle pea tõmbasid.

Ühelt korralikult sünnipäevalt ei saa puududa ka tort ning seekordse maiuse valmistas meile koolikokk Aili. Ma olin juba vahepeal ära unustanud, kui maitsvaid torte Aili meisterdab ning noortega koos sai see ka kiirelt nahka pistetud. Ääsmäe raamatukogu töökas pere kinkis meile suure kasti õunu ning Balsnack toetas meie üritust oma toodanguga.

Tore oli see, et noori osales üritusel palju ning läbi astusid ka need, kes igapäevaselt enam siin ei käi. Vahva on kuulata muljeid ja meenutusi varasematest koosistumistest, üritustest ja juhtumistest. Ees ootab uus ja tegurohke aasta ning vähemalt mina arvan, et ka see aasta annab jutuainet veel paljudel tulevastel sünnipäevadel. □

KÜLAS TOIMUB

Kurk kõhtu ei kergita

Igatahes on nüüd Ääsmäe, Tagametsa ja Hüüru külates edaspidi saledad inimesed, sest tänu Euroopa Sotsiaalfondi programmile „Tervislikke valikuid toetavad meetmed 2013-2014“ viidi meie külates läbi vahvad kokanduskursused väga ägedate kokkade ja toitumisnõustajate käe all.

AVE KRUUS
Ääsmäe
külakogu

IRJA
TARGAMA
Hüüru külaselts

Selliste muhede kokkade nagu Kalvi Sedrik ja Ketlin Jaani-Vihalem juhendamisel järgi valmistatud road olid meel-mööda ka kõige suurematele skepti-

tikutele, kes pigem kurgile alati head rasvast lihatükki eelistavad. Kokanduskursuse korraldamisega suurendasime teadmisi, kuidas puu- ja köögiviljade söömine (kõigest viis portsjonit päevas) aitab tervist hoida ja parandada, aitavad kaasa immuunsüsteemi tugevdamisele ning vererõhku ja kolesteroolitaset kontrolli all hoida. Mis võiks veel toredam olla kui aktiivsed, terved ja sportlikud kogukonnaliikmed!

Ääsmäe külas toimunud koolitusel valmistasime Kalvi Sedriku juhendamisel lausa seitse erinevat

rooga, kõik puhtast eestimaisest toorainest. Tegime nii salatit, magustoitu, kui ka küpsetasime heas marinaadis lõhe. Askeldamas olid laua taga nugade ja pannidega nii mehed kui naised võrdselt. Pärast ühist söömaega lahkusid paljud veendumusega, et neid toite tuleb veel ja veel teha ning mitte ainult endale, vaid tervele perle – lihtsalt kõik oli nii maitses. Igatahes tulevad ka järgmised taolised ühis-kokkamised. Ääsmäel on neid juba viimasel paaril aastal väga edukalt korraldatud.

Ääsmäe külas toimunud koolitusel valmistati Kalvi Sedriku juhendamisel lausa seitse erinevat rooga, kõik puhtast eestimaisest toorainest

Hüüru külas toimunud koolitusel räägiti pool aega üldiselt tervislikust toitumisest, mis see endast kujutab, ning köögi- ja puuviljade kasulikkusest. Teises osas valmistati retseptide järgi üheskoos viis erinevat salatit, mille põhianeteks olid köögi- ja puuviljad. Osalejate

tagasid oli väga positiivne ning sooviti samasuguste kokkusaamiste korraldamist edaspidigi. □

Euroopa Liidu
struktuuritoetus

Eesti tuleviku heaks

HEATEGEVUS

Laagri Lionsi klubi tegi heategusid Vanamõisa suvelõpupeol

Augusti eelviimasel nädalavahetusel toimusid Vanamõisas järjekordne laad ja suvelõpupidu. Nagu eelnevatel aastatel, olid ka sel korral Laagri Lionsi klubi toimekad liikmed välja tulnud oma heategevusliku toilitlustusega.

TARVO
VAU
LC Laagri

Ka sellel aastal said kõik külastajad osaleda heategevuses, kstes toitu Lionsi telgist. Sel korral olid lionsitel abiks Olympic Casino tublid töötajad. Samuti soovisid oma panuse anda heategevusse logistikaga tegeleva Alpi Eesti

töötajad, kes samuti osalesid meie toidutegemistes.

Päev oli pikk ja ilm ürituse õnnestumiseks soodne. Kuna laadal oli palju külalastajaid, õnnestus lionsitel ka sel aastal koguda piisavalt vahendeid, et järgneval aastal toetada meie valla lapsi ja vähekindlustatud peresid. Sel aastal saime anda välja 2000 euro suuruse toetuse lastele, kes vajavad kooliminekuks abi. Kokku sai 20 last osta 100 euro eest

koolitarvikuid. Lionsid olid sel aastal laadal ka loteriiga, kus iga loos

võitis. Kõik väljapandud loteriivõidud on annetanud klubi liikmed või meie toetajad. Kogu loterii tulu läheb samuti meie valla abivajavatele lastele.

Meie loome võimalused ja abistame koostöös. Lionsi klubi jälgib hoolega, et vahendid, mis lähevad peredele, oleks kasutatud

sihipäraselt ja mõistlikult. Selles on meile suuresti abiks Saue valla sotsiaaltöötajad, kel on piisavalt teadmisi ja kogemusi. Lionsid on väga tänulikud inimestele, kes meilt ostes toetasid ja toetavad abivajajaid.

Kohtume järgmistel laadadel ja üritustel! Kutsun teid alati osalema Lionsi ettevõtmistel ja heategevuses. Kui kellelgi on soovi meie tegemistes osaleda, võite julgesti kontaktteeruda. □

GORDONI PEREKOOL
Kursus toimub 26.10 – 14.12.2015
Esmaspäeviti, kell 17.30 – 20.00
(8 sessiooni)
Koolitaja: Sille Jõgeva, tel.: 56 152 958;
sillejõgeva@gmail.com
Kursuse maksumus: 195,- eurot

Info ja registreerimine:
Laagri Huvialakool
tel. 6 517 635
e-post: taigur@laagrihuvialakool.ee
koduleht: www.laagrihuvialakool.ee

**SOOME KEELE KURSUS
TÄISKASVANUTELE (ALGAJAD)!**
Kolmapäeval, kl 18:00-19:00.
Maksumus ühes kuus: 40 eurot.
NB! Kasutatav õppematerjal kogu
õppeaastaks (õpik+töövihik)
maksumusega: 34 eurot. Täpsem
info lindaneeme@hotmail.ee
**HISPAANIKA KEELE KURSUS
TÄISKASVANUTELE (ALGAJAD)!**
Teisipäeval, kl 18:00-19:30.
Täpsem informatsioon õpetaja
Carmenilt carmen.korvek@mail.ee
Maksumus ühes kuus: 40 eurot. NB!
Kasutatav õppematerjal kogu
õppeaastaks (õpik+töövihik): 34 eurot.
Info ja registreerimine:
Toimumiskoht: Laagri Kool, Veskitammi
22 Laagri, Laagri Huvialakool
taigur@laagrihuvialakool.ee
www.laagrihuvialakool.ee
NB! KURSUSTEGA ALUSTAME
NOVEMBRIST 2015!

**KERAAMIKA TÖÖTUBA
TÄISKASVANUTELE**
Kursused toimuvad kahes rühmas:
Kell 18.00 – 19.30
I rühm – esmaspäeviti 26.10 – 7.12.2015
II rühm – neljapäeviti 29.10 – 10.12.2015
Juhendab kunstnik-keramik
Irja Kändler
Kursused toimuvad Laagri Kooli savikojas
ruum (Veskitammi 22, Laagri)
Kursuse hind: töötoas osalemise eest
korral maksab 80 EUR inimene
Info ja registreerimine: Laagri
Huvialakool tel. 6 517 635
e-post: taigur@laagrihuvialakool.ee
koduleht: www.laagrihuvialakool.ee
Kursuse hind sisaldab ettenähtud
koguse tööks vajalikke vahendeid,
materjale, savi, glasuuride ja
keraamikaahju kasutamise.

Laagri Huvialakool esitleb:
TEATRIRING
"STUUDIO"
OOTAB JUST SIND OMA RIDADESSE!
JUHENDAJA: KRISTO VEINBERG (TEATER MUST KÄST)
Kui sind huvitab teater ning sa tahaksid
näitlemisega lähemalt tutvust teha. Tunda
end esinedes hästi. Mängida laval, võib olla
isegi proovida serialinäitlemist. Taha huvitavaid
kunsti ning võimalusel esineda festivalidel,
siis see ring on just sulle!
NB! Tule ka siis, kui see sind ei huvita!
Tunnid toimuvad:
I RÜHM – teisipäeval, kell 16.00-17.30 (7.-II aastased)
II RÜHM – teisipäeval, kell 17.30-19.00 (12.-16 aastased)
I- ja II RÜHM koos – kolmapäeval, kell 16.15-17.45 (7.-16 aastased)
Vaata lähemalt: www.laagrihuvialakool.ee või helista 52 80 280

AUTOKINO
"WILDLY ENTERTAINING" ★★★★★ "A TOTAL BLAST"
BIG GAME
AN ACTION THRILLER
ÄÄSMÄE KÜLAPLATSIL
09. OKTOOBRI 2015
KELL 21:00
PILET 3 EUROT

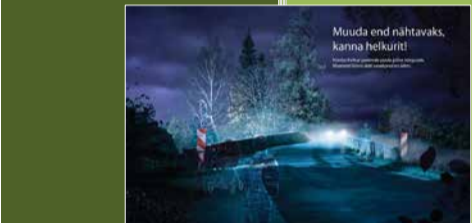

Kontsert-õhtusöök
7. novembril
Ääsmäel
Algusega 19:00
Mõnusat jazzilikk muusikat teeb Dave & Gus bänd
Erakordselt maitstva kolmeaigulise õhtusöögi
valmistab kokk Janno Roon
Laua reserveerimiseks palun andke oma soovist teada
<http://aasmae.weebly.com/eelregistreerimine.html>
Laudu broneerime kuni 05.11. Laua reserveerimisel
tuleb tasuda ettemaks 15€ inimene. Laudu
broneerime alates neljast külalastajast.

EESTI DRAAMATEATER
Carin Mannheimer
Viimasel minutil
KÜLAGA TEATRISSE
31. OKTOOBRI 2015
SÕITU KORRALDAB ÄÄSMÄE KÜLAKOGU
PILETID HINNAGA 12.80 EUROT JA 14 EUROT, MILLELE
LISANDUB BUSSISÕIT ÄÄSMÄE-DRAAMATEATER-
ÄÄSMÄE 3 EUROT
OMA PILETISOOVIST ANNA TEADA
aasmaekylakogu@gmail.com

10.10.2015
VALMISTUME JÕULUDEKS VOL 1
Muuda end nähtavaks, kannu helkurit!
KELL 11:00
ÄÄSMÄE KÜLAKOGU
RUUMIS
KOOLITUSE MAKSU 10 EURO (KÜLALASEL)
VÄLJELISEL KÄSITAJAL
KOHUSTUS KOOLITUSE
KOHULE: WWW.LAAGRIHUVIALAKOOL.EE

**REVALIA TANTSUKOOL ja
HELEN KLANDORF-SADAM**
ootavad Teid täiskasvanute
seltskonnatantsu kursustele!
KOHT: Vanamõisa seltsimaja
AEG: 28. oktoober – 16. detsember 2015,
kell 19.45-21.00 (8 kolmapäeva õhtut)
KURSUSE TASU:
65 EUR inimene
TANTSUD:
teeme tutvust olulisemate
seltskonnatantsudega, mida aastalõpu
pidudel tantsida (fokstrot, vals,
rumba, samba, džaiiv)
INFO ja
REGISTREERIMINE:
helen@tkrevalia.ee
või tel 510 9493
www.tkrevalia.ee

**VANAMÕISA
PESAMUNADE
HOMMIKUMUUSIKA**
Vanamõisa seltsimajas
Kuni 3 aastaste lastele
Küllike Pajula juhendamisel
Neljapäeviti 10.45-11.30
11.30-12.30 vaba mänguaeg
Esimene tund 06. oktoober
PALUME EELNEVALT REGISTREERIDA
info@kodukyla.ee
Tel. 5140761

20. novembril kell 19
Saue Kontserdisaalis
Nurmesalu 9
John Patricku komöödia
„Petised“
Originaali pealkiri:
„Cheating Cheaters“
Mängivad:
Anne Paluver,
Marika Korolev,
Kärt Reemann,
Raivo Rüütel ja
Janek Sarapson
Piletid müügil Saue Huvikeskuses Nurmesalu 9
E-N kell 15-18 ja Piletimaailmas

TASUTA
VANAMÕISA SELTSIMAJAS
1. NOVEMBERIL, kell 12.00
**LASTE HOMMIK -
MULLIPIDU**
Seebimullitrikid ja hiiglasuured
mullid, ootavad kõiki!
Avatud pannkoogikohvik
(võta kaasa taskuraha!)
www.vanamõisa.ee

Mängukool
MÄNGUKOOLI LASTEHOMMIKUD
Jõgisoo Seltsimajas
Mängukool korraldab alates oktoobrist 2015 kuni
juunini 2016 iga kuu ühel pühapäeval Jõgisoo
seltsimajas 5 - 7 a. lastele toredaid ja arendavaid
lastehommikuid. Rändame üheskoos arvu- ja tähemaal,
kuulame põnevaid lugusid, kirjutame tähti ja numbreid
ning suuremad lapsed saavad lahendada ka raskemaid
ülesandeid. Tegevuste vahel on mängupaus ning
lõpetuseks meisterdame üheskoos.
Eelnev registreerimine vajalik kuni 2 päeva enne lastehommikut aadressil
info@mangukool.ee
1 korra tasuta kohapeal 6,- EUR/laps
Lisainfo:
Erakool MÄNGUKOOL,
tel. 51 20 730,
info@mangukool.ee
www.mangukool.ee

ALUSTAB LASTE MEISTERDUSRING !
VANAMÕISA SELTSIMAJAS, WWW.VANAMOISA.EE/.
ALATES OKTOOBRIK.
ESIMENE KORD KOHTUME 11. OKTOOBRIKELL 11-12.30
ÜHE KORRA OSALUSTASU 5.-
Info ja registreerimine: kaiasoo@gmail.com või
tel +372 5275421.
Ring alustab tööd piisava arvu osalejatega.

**LAAGRI
CITY**
Kontserdimaja
Henrik Kalmet soovitatav
KAOTA MU NAINE ÄRA
10.10 KELL 19:00
75% VÄLJA MÜÜDUD
ON OLLA
HUSTKUNSTNIK

UUS ASI

Saue valla kultuurikeskus ühines Piletimaailma müügisüsteemiga

Laagris kultuurikeskuses toimuvatele kontsertidele-efendustele on võimalik alates oktoobrist ka interneti kaudu pileteid soetada.

KODUVALD
annely.sumre@
sauevald.ee

Kultuurikeskus korraldab sauevallakatele erinevaid üritusi, osad neist on tasuta, osad tasulised. Kui seni tuli pileti lunastamiseks helistada või kohale tulla, siis nüüd on ostuprotseduur oluliselt mugavam – Saue valla kultuurikeskuse leiab nüüd Piletimaailma müügikanali ametlike partnerite hulgast. Aga endiselt saab muidugi broneerida kohti telefoni teel ning piletid kohapeal välja osta.

Ja teistpidi toimib süsteem ka. Kui sauevallakas tahab osta pileti mõne teise korraldaja üritusele olgu see Tartus, Tallinnas või mujal ja ei ole interneti kaudu ostmisest huvitatud, saab tulla kultuurimajja kohale ja lunastada endale ehtsa Piletimaailmast rohelist värvi pääsme. Piletimaailmast saab osta pileteid kõikide Eesti teatrite etendustele, Eesti Kontserdi kontsertidele ja veel paljude teiste korraldajate üritustele.

Hetkel on saadaval piletid Saue valla kultuurikeskuses toimuvale Jarek Kasari kontserdile 23. oktoobril ja 9. novembril toimuvale teatrietendusele „Mees metsast“. □

KULTUUR

Sügis toob huviliste ette kolm oma valdkonna kõva meesnime

Elusast peast saab näha Eesti keskaegse krimikirjanduse tuntuimat tegijat Indrek Harglat, kohaliku muusikaskeene ürgandekat muusikakirjutajat ja lauljat Janek Kasarit ning kinolinal avab end vaatajatele konkurentsilt kuulsaim Eesti helilooja Arvo Pärt.

KODUVALD
annely.sumre@
sauevald.ee

Tagasihoidliku kirjanikunimega Indrek Hargla on üks eesti viljakamaid ulme- ja krimikirjanikke. Ta alustas kirjanikuteed ulmejuttudega ja tõusis ruttu ulmekirjanduse vaieldamatuks liidriks, olles võitnud siiani kõige rohkem Eesti ulmeauhinda „Stalker“. 2010. aastal pani Hargla märki maha esimese eesti gooti kriminaalromaaniga „Apteker Melchior ja Oleviste mõistatus“. Ajalooliste kriminaalsete Melchiori-lugude sari (praeguseks ilmunud viis raamatut) jõudis müügitalbelite etteotsa ja püsib seal siiani. Sari viib meid kummitusluguderikkasse hiliskeskaegsesse Tallinnasse, kus nutikas apteeker Melchior Wakenstede asub lahendama jõhkraid mõrvu ja suuri müsteeriume. Menükitesarjast valmistatakse juba ka filmi. Ka etnopõneviiku „Süvahava“ kahele osale on oodata lisa. Ajalugu ja ulme on leidlikult ühendatud autori ulmeromaanidest kõige mahukamas „French ja Koulu“ sarjas (2005-2009) – lustlikus ja vaimukas kelmromaanis. Hargla teosed on tõlgitud saksa, ungari, läti, soome ja prantsuse keelde.

Jarek Kasar, artistinimega Chalice, on laulja ja laulukirjutaja, kes oma muusikukarjääri alustas räpparina, kuid tema muusikalised katsetused on vägagi eripalgelised rahvamuusikast tänapäevase elektronmuusikani välja. Tema esimene album „Ühendatud inimesed“ ilmus 2003. aastal. Jarek Kasar on võitnud mitu Eesti muusikaauhinda, kõnetanud kogu ühiskonda Eesti Vabariigi aastapäeval piduliku, kuid samas südamliku lauluga „Minu inimesed“ (mis aasta pärast kõlas ka ühendkooride loona laulupeol), esitanud Põhuteatris oma esimest ooperit „Katuselt“ ning jõudnud teatri NO99 repertuaari monomuusikaliga „Lindmees“, rääkimata paljudest albumitest ja luulekogudest. Jarek Kasari haare on aukartusäratavalt lai. Ta ise on öelnud: „Mulle meeldib luule ja muusika; see, kui muusikas on tähtsaimal kohal sõnad ning ei panda nii palju rõhku häälega veiderdamisele. Sellist muusikat tahtsin teha. Kõike, mida öelda soovin, ütlen oma lauludega.“

Arvo Pärt on üks neid heliloojaid, kelle looming on oluliselt muutnud arusaamist muusikast. Tänapäeval on Pärt eelkõige tuntud oma originaalse tintinnabuli stiili järgi ning varasema loomeperioodi modernistlikud teo-

sed on laiemale publikule ehk vähem tuttavad, kuid muusikast arusaamise piire on ta avardanud kogu oma loominguga. Arvo Pärti muusika ajatu ilu ja sügav vaimne sõnum on puudutanud ja mõjutanud paljusid kuulajaid, hoolimata nende rahvusest, kultuuritaustast, vanusest vms. Pärti teosed ei kõla mitte ainult kontserdisaalis, vaid neid on viimastel aastakümnetel kasutatud ka paljudes linatööstes, tantsu- ja teatrietendustes ning teistes multimeediatekstides. Kultuurikeskuses esitlusele tulev film „Isegi kui ma kõik kaotan“ on intiimne ja tundlik portree Pärtist, mis avab maestro elufilosoofiat, loometausta ning näitab lihtsaid hetki pere ja lähedastega. „Isegi kui ma kõik kaotan...“ on Arvo Pärt oma töövihikusse kirjutanud. Meie õnneks on Arvo Pärt palju aastaid päevikut pidanud, mida ta ise töövihikuteks nimetab. Nendesse töövihikutesse on ta kõrvuti tööga muusikaliste tekstide kallal kümnete aastate vältel üles kirjutanud oma mõtisklusi, kurvastusi, rõõme, leide, avastusi, muresid, üleelamisi – kõike seda, mida võib nimetada kunstniku siseeluks.

Vanameister tähistas selle aasta septembris ka oma 80. juubelit. □

Reedel, 20. novembril kell 19 Saue valla kultuurikeskuses valla sünnipäevakontsert ESTONIAN VOICES

Tasuta!

Piletite broneerimine alates 2.11.2015
telefonil 6796765 või
info.veskitammi@sauevald.ee.

KOOLIVAHEAJA NOORTELAAGER 20-22.10.2015

Lisainfo ja registreerimine: Saue valla kultuurikeskus, Saue 6796765 info.veskitammi@sauevald.ee

20.10 kell 11-13 meisterdame riidepuid

21.10 kell 11-13 šokolaadi kinkekaardid

20.10 seiklusfilm "Supilinna salaselts"

21.10 seiklusfilm "Kapten Mõõkhammas ja Lama Rama aare"

22.10 perefilm "Sipelgapoiss"

20 ja 21.10 töötubade algus kell 11

juhendaja Kaiiret Moistus

MUST-KUNSTI TÖÖTUBA 22.10 kell 11-12 juhendaja mustkunstnik Fred-Erik Johanson

Laste-filmide algus kell 13

SAUE VALLA KULTUURIKESKUS

5. novembril
k. 18.00

Saue valla kultuurikeskuses

Kohtumine

Indrek Harglaga

Osavõtust teatada raamatukogule

23. OKTOOBRI
SAUE VALLA
KULTUURIKESKUSES

SAUE VALLA KULTUURIKESKUS

KELL 19

JAREK KASARI

KONTSERT

PILET 12 EUR
SOODUSPILET 10 EUR (ÕPILANE, PENSIONÄR)

KASITSITRUKIS PILETI SAAD OSTA KOHAPEALT, TRÜKITUD PILETI PILETIMAAILMAST.

LISAINFO: SAUE VALLA KULTUURIKESKUS, VESKITAMMI 8, LAAGRI
TEL 679 6765

NB! AJUTISELT PARKIMINE VESKITAMMI TN 3 JA VAE TN.

SAUE VALLA KULTUURIKESKUSES

30. OKTOOBRI
KELL 11 JA 19

Arvo Pärt

isegi kui ma kõik kaotan

© Minor Film 2015

Piletid: 3 eur / 2 eur (õpilane, pensionär).
Piletid müügi Piletimaailmas ja 30 minutit enne seansi algust kohapeal. Lisainfo: Saue valla kultuurikeskus, Veskitammi 8, Laagri, tel 6796765

Film on valminud koostöös

KULTUURIKALENDER OKTOOBER - NOVEMBER

AEG	ÜRITUS	TOIMUMISKOHT, AEG	KORRALDAB	KONTAKTID
9.10	Autokino Ääsmäel „Big Game“	kell 21 Ääsmäe külaplatsil, pilet 3 €	MTÜ Ääsmäe Külakogu	aasmae.weebly.com
10.10	Saue valla beebipäev (kutsetega)	Kell 11 Saue valla kultuurikeskuses	Saue valla kultuurikeskuses, Saue vallavalitsus	Tel 6796765, info.veskitammi@sauvald.ee
10.10	Valmistume jõuludeks vol.1 – teeme ise helkuri	kell 11 Ääsmäe külakogu ruumides Osalustasu 10 € sisaldab materjali.	MTÜ Ääsmäe Külakogu	registreeri koolitusele: aasmae.weebly.com
10.10	„Kaota mu naine ära ehk mis tunne on olla mustkunstnik“	kell 19 Laagri City Kontserdimajas Piletid hinnaga 14-17 € müügil Piletilevis	Laagri City Kontserdimaja	
11.-14.10	PREP paarisuhtekoolitus	Saue valla kultuurikeskuses, osalustasu 30 eurot koolituse kohta.	SA Väärtustades Elu	prep.ee
12.10-14.11	Aleks Kase maalide näitus	Saue valla kultuurikeskuse pikas saalis	Saue valla kultuurikeskus, MTÜ Laagri Meie Kodu	Tel 6796765, info.veskitammi@sauvald.ee
13.10	Loeng. Katrin Saali Saul „Naiseks olemise kunst“	kell 18 Jõgisoo Seltsimajas, osalustasu 10 €	ULA	ula@ula.ee 5454 1919
16.10	Veskitammi lauluklubi, külaliseks Peeter Kaljumäe	kell 18, Saue valla kultuurikeskuses. Piletid 3 €	Juta Klettenberg seltsing Aronia, Saue valla kultuurikeskus	Tel 6796765, info.veskitammi@sauvald.ee
17.10	Eesti tütarlastekoori ja Ääsmäe Tantsutrollide sügiskontsert	kell 17 Saue valla kultuurikeskuses Tasuta!	Eesti tütarlastekoor	Tel 6796686, kaija.velmet@sauvald.ee
20.10	Koolivaheaja noortelaager –riidepuu valmistamise õpituba, juhendaja Kaiet Moistus.	kell 11 Saue valla kultuurikeskuses, osalustasu 7 €	Saue valla kultuurikeskus	Tel 6796765, info.veskitammi@sauvald.ee
20.10	Seiklusfilm „Supilinna salaselts“	kell 13 Saue valla kultuurikeskuses, pilet 2 €	Saue valla kultuurikeskus	Tel 6796765, info.veskitammi@sauvald.ee
21.10	Koolivaheaja noortelaager – valmistame šokolaadiga kinkekaardi, juhendaja Kaiet Moistus	kell 11 Saue valla kultuurikeskuses, osalustasu 7 €	Saue valla kultuurikeskus	Tel 6796765, info.veskitammi@sauvald.ee
21.10	seiklusfilm „Kapten Mõõkhammas ja Lama Rama aare“	kell 13 Saue valla kultuurikeskuses, pilet 2 €	Saue valla kultuurikeskus	Tel 6796765, info.veskitammi@sauvald.ee
22.10	Koolivaheaja noortelaager: mustkunsti töötuba, juhendaja mustkunstnik Fred-Erik Johanson	kell 11 Saue valla kultuurikeskuses, osalustasu 7 €	Saue valla kultuurikeskus	Tel 6796765, info.veskitammi@sauvald.ee
22.10	perefilm „Sipelgapoiss“	kell 13 Saue valla kultuurikeskuses, pilet 2 €	Saue valla kultuurikeskus	Tel 6796765, info.veskitammi@sauvald.ee
22.10	Kohtumine kirjanikuga: Indrek Hargla	kell 18 Saue valla kultuurikeskuse salongis Tasuta!	Saue vallaraamatukogu	Tel 6796765, info.veskitammi@sauvald.ee
23.-25.10	PREP koolitus üksikutele	Saue valla kultuurikeskuses	SA Väärtustades Elu	prep.ee
23.10	Kontsert: Jarek Kasar	kell 19 Saue valla kultuurikeskuses. Piletid hinnaga 12/10 € eelmüügis alates 23.09.	Saue valla kultuurikeskus	Tel 6796765, info.veskitammi@sauvald.ee
30.10	KINO.KINO.KINO. Dokfilm „Arvo Pärt – isegi kui ma kõik kaotan“	kell 11 ja 19 Saue valla kultuurikeskus. Pilet 3/2 €	Saue valla kultuurikeskus, MTÜ Vanamõisa külaselts, MTÜ Kinobuss	Tel 6796765, info.veskitammi@sauvald.ee
31.10	Külaga Draamateatrisse vaatama etendust „Viimasel minutil“	Piletid 12,80 ja 14 €, millele lisandub bussisõit Ääsmäelt 3 €	MTÜ Ääsmäe Külakogu	Oma piletisoovist anna teada aasmaekylakogu@gmail.com
1.11	Mängukool 5-7-aastastele lastele. Arendav mänguhommik.	kell 11-13 Jõgisoo Seltsimajas, osalustasu 6 €. Vajalik eelregistreerimine.	Ivika Suigusaar	lvika 51 20 730 info@mangukool.ee www.jogisoo.ee
1.11	Mullipidu – seebimullitrikid, hiiglasuured muulid.	kell 12 Vanamõisa seltsimajas Tasuta! Töötab kohvik.	MTÜ Vanamõisa Küla	www.vanamõisa.ee
7.11	Isadepäev koos kloun Ummiga – Ummi šou, mängud ja meisterdamine koos Ummiga	kell 11 Saue valla kultuurikeskuses tasuta	Saue valla kultuurikeskus	Tel 6796765, info.veskitammi@sauvald.ee
7.11	Kontsert-õhtusöök Ääsmäel.	3-käigulise õhtusöögi valmistab Janno Roon ja muusikaga kostitab Dave&Gus bänd.	MTÜ Ääsmäe Külakogu	Laudu broneeritakse kuni 5.11 (minimaalselt 4 inimest lauas). Laudade broneerimine aasmae.weebly.com
9.11	Teater. Mart Müürisepp monoetenduses „Mees metsast“	kell 19 Saue valla kultuurikeskuses Piletid hinnaga 12/10 € eelmüügis Piletimaailmas ja kultuurikeskuses alates 26.10.	Saue valla kultuurikeskus	Tel 6796765, info.veskitammi@sauvald.ee
12.11	HELKURIPUUD ilmuvad taas		Saue vallavalitsus, Saue valla kultuurikeskus ja külakeskused	
13.11	Harjumaa koolinoorte vokaalansamblike festival	kell 10-16 Saue valla kultuurikeskuses, tasuta	Saue vallavalitsus, Saue valla kultuurikeskus, HOL	tel 6796786
13.11	Pürojämm 2015	kell 18 Vatslas. Pilet 10 € ja kogu piletitulu lastakse sõna otseses mõttes õhku. Ilutulestikku, värku ja pauku lastakse 2,5 tundi järjest!	OÜ Tõsised Töötajad	surm@surm.ee
14.11	Õpituba: Kingikarpide valmistamine	Kell 11:00-14:00 Jõgisoo Seltsimajas, Osalustasu 14.- Vajalik eelregistreerimine, sisaldab kõiki materjale	Jõgisoo Seltsimaja	Vajalik eelregistreerimine: Hannamai.sildam@gmail.com Info: www.jogisoo.ee
15.11	Lasteteater Miku-Manni etendus: „Kulda väärt“	Kell 12:00 Jõgisoo Seltsimajas	Jõgisoo Seltsimaja	Liisi Särak 51 909 011 liisi@jogisoo.ee
20.11	Saue valla sünnipäevakontsert – ESTONIAN VOICES	kell 19 Saue valla kultuurikeskuses, tasuta (vajalik eelregistreerimine alates 2.11.2015)	Saue vallavalitsus, Saue valla kultuurikeskus	Tel 6796765, info.veskitammi@sauvald.ee
21.11	Saue-Jõgisoo Haridusseltsi 90. juubel	Jõgisoo Seltsimajas	Jõgisoo Seltsimaja	Ülle Rondo 50 12 033 www.jogisoo.ee

ISADEPÄEV - PEREPÄEV

KOOS ISAGA

SAUE VALLA KULTUURIKESKUSES 7. NOVEMBRIL KELL 11 - 13

11.00 KLOUN UMMI SHOW
MÄNGIAME JA MEISTERDAME
KOOS UMMIGA

Sisepääs on **TASUTA!**

SAUE VALLA KULTUURIKESKUS

Lisainfo: Saue valla kultuurikeskus tel 679 6765 info.veskitammi@sauvald.ee

Sul on kodus igav??
Tule meiega koos laulma!

Reedel, 16. oktoobril kell 18:00 toimub Saue valla Kultuurikeskuses Laagri, Veskitammi 8 lauluklubi õhtu

Istume kohvitasil fuures ja :

> kohtume õhtu külalise - multitalent Peeter Kaljumäega

> laulame koos teada-tuntud, armastatud ja kuulsaks laulud laule

KOOS POLE MEIL SINUGA IGAV

Võta kaasa oma lustlik meel

Üritusel osalemise kutseid (3 eurot) saab osta ka eelmüügist.

Ansambel „Pihlamari“ Lisainfo tel 508 3223

JAN UUSPÖLD ESITLEB:

MEES METSAST

MART MÜÜRISAPP
AUTOR: REIN PAKK

Pilet 12€/1000€ 10€ KÄSITÄHTSUS PILETI SAAD OSTA KOHAPÄÄLT. TRÜKITUD PILETI PILETMAAILMAST LISAINFO: SAUE VALLA KULTUURIKESKUS, VESKITAMMI 8, LAAGRI TEL 679 6765

9. november kell 19
SAUE VALLA KULTUURIKESKUSES

NB! AJUTISELT PÄRKIMINE VESKITAMMI 7/3 JAVÄEN

EESTI TÜTARLASTEKOORI ja ÄÄSMÄE TANTSUTROLLIDE parimad palad

laupäeval, 17. oktoobril kell 17 Saue valla kultuurikeskuses

TASUTA!

Moe- ja disainifirma AS Protten F.S.C. asukohaga Keilas võtab tööle **ÕMBLEJAJID.** Kontakt tel 6747567

SOOVIME OSTA MAJA VÕI MAJAOSA SAUEL VÕI SELLE LÄHIÜMBRUSES.
TEL 53 666 789

Valmistame ja paigaldame mööblit: **GARDEROOBID, LIUGUKSED, KAPID, RIULID JNE.**
www.marpeks.ee
e-mail: info@marpeks.ee
Tel: 53 62 0189

Oktoobris Laagri Tervises esmakordne **rühmatreeningu** külastus **vaid 3€**
www.laagritervis.ee

**KAARDID
ENNUSTAVAD**

Tel 900 1727 • 24 h

Hind 1,09 €/min
Sooduspakkumine: www.ennustus.ee
Kätelt ennustamine veebis:
www.hiromantia.eu**SAUE LOOMAKLIINIK**Avatud: E-R 15.00-19.00
Sooja I, Saue tel. 600 3382
www.sauekliinik.ee
KODUVISIIDIDArhitektuuribüroo
TAVA OÜ

Pakub järgmisi teenuseid:

Arhitektuursed ehitusprojektid
Hoonete tagantjargi seadustamised

info@abtava.ee

58 171 894
52 80 210**MÜÜA TOOREST, POOLKUIVA JA
KUIVA KÜTTEPUUD**

- Hall lepp, sanglepp, saar, okaspuu, kask ja segapuu
- Puud laotud kujul autokastis, konteineris ja 1,5m³ kottides küttepuidajääd.

Küsi lisa: 5343 0708, lauri@halukalur.ee

SAGRO

- *Autode remont, keevitus ja värvimine
 - *Kliima kontroll ja täitmine
 - * Õlivahetus
 - * Tehniline ülevaatus
 - * Transportteenus,
 - * Fekaali vedu
 - * Autoparkla
- AS Sagro automajand
Vae 3, Laagri, Harju maakond
Tel. 679 6858, GSM 515 8242
e-post: raul@sagro.ee

**OÜ ESTEST PR ostab
metsa- ja põllumaad.**Tel 50 45 215, 51 45 215,
info@est-land.eewww.EST-LAND.ee**Hoiame kodud
tuleohutuna**Korstnapühkimisteenus
Lõõrid Puhtaks OÜKontakt: +372 5249001
info@lõõrid.ee www.lõõrid.ee**MÜÜA TOLMUVABA FREESASFALTI**Ideaalne materjal teede ja platside remondiks, ehituseks.
Materjal ja transport väga soodsa hinnaga!Väike auto, 20 tonni hind 125,-
Suur auto, 28 tonni hind 175,-

Vajadusel paigaldus ja konsultatsioon

Andrus Kuiva,
tel. 5557 6087
andrus.kuiva@mail.ee**KÕIK POTTSEPATÖÖD -
AHJUD, PLIIDID,
KAMINAD, SOOJAMÜÜRID.
KUTSETUNNISTUS 093968
MTÜ EESTI POTTSEPAD****IVAR 56651812
IVARKABI@YAHOO.COM****SILMADE KONTROLL
JA PRILLIDE MÜÜK**9.10. 2015.a. kella 10.00-st
SAUE PÄEVAKESKUS
INFO ja etteregistreerimine
telefonil 5323 2454**ERALOGOPEED**Sael 555 897 84 ja
Tallinnas 588 997 66
saelogopeed@gmail.com**MEIE LEIAME
OSTJA!**Vaata parimaid pakkumisi: www.1partner.eeMoonika Järvela
55 110 81
66 84 700Olmer Öigus
56 560 460
66 84 700**OST • MÜÜK • ÜÜR
HINDAMINE • INVESTEERIMINE****1Partner**
KINNISVARAMüüa soodsalt täitemulda,
värskelt sõelutud turbasegust
aia ja haljastusmulda.
Transpordivõimalus.
Tel 56 564 103
taktikholding@gmail.com**RAAMATUPIDAMIS-
JA
TÖLKETEENUSED**www.sokster.eu
sokster@sokster.eu tel. 555 70 526**HORTES**
Suurim elamuste aed!**UUS VALIK toataimi!**Roosebgoonia
2.90€Laagri keskus, Veskitammi 12
**MÜÜA HEAS KORRAS JA
MADALATE KOMMUNAALIDEGA
HUBANE 2-TOALINE KORTER.**Lähedal kauplus, transport,
tervisekeskus, kultuurikeskus.
Info telefonil: 502 5361**Alates 5.oktoobrist 2015 on võimalik Saue Valla Kultuurikeskuse ruumes,
Veskitammi 8 saada toitumisalast nõu E, T, K 18.00-21.00**
(aeg ja päev on vajalik eelnevalt telefoni või meili teel kokku leppida).**Nõustamine võib hõlmata järgmist:**

- Menüü analüüs ja toitumissoovitused selle tervislikumaks muutmiseks
- Kaalu langetamise juhendamine
- Veresuhkrut tasakaalustava toitumise juhendamine
- Kolesteroolitaseme alandamise juhendamine
- Toidutalumatusete väljaselgitamise juhendamine
- Toitumissoovitused ka rasedatele, eakatele, lastele, harrastussportlastele

**Selgitame koos välja, mida on vajalik teie toiduvalikutes muuta, et saavutada teie
poolt soovitud eesmärk, tugevam tervis, rõõmsam meel.**Toitumisjuhised baseeruvad uutel Põhjamaade ja Eesti Toitumisteraapia Assotsiatsiooni
soovitustel ning toetuvad tõendusmaterjalidele allikatele.**RÕÕMSA KOHTUMISENI!**Ülle Valm 51 57 715 ullevaalm@gmail.com**VESI JA
KANALISATSIOON**JÄRELMAKSU
võimalus!**MEILT SAATE TELLIDA:**

- ▶ Asfalteerimist ja platside ehitust
- ▶ Vee- ja kanalisatsioonitorustike ehitust ja remonti
- ▶ Ekskavaator- ja kallurteenust
- ▶ Torustike survepesu
- ▶ Kanalisatsioonitorustike kaamerauuringuid
- ▶ Projekteerimist

**MIKS VALIDA
VEEMEEES?**

- ▶ Ehitusele on tagatud kindel garantii
- ▶ Tasumine arve alusel peale tööde lõpetamist
- ▶ Pikaajaline kogemus ja professionaalsus
- ▶ Meie töö on kiire ja kvaliteetne

Veemehega saab ühendust võtta telefonil **62 62 620**
või kirjutades e-postile watercom@watercom.eu
Teenuste kohta leiab informatsiooni kodulehel www.watercom.eu**ВОДОСНАБЖЕНИЕ
И КАНАЛИЗАЦИЯ**Возможность
РАССРОЧКИ!**У НАС МОЖНО ЗАКАЗАТЬ:**

- ▶ Асфальтировочные работы и строительство площадок
- ▶ Строительство или ремонт водопроводных и канализационных сетей
- ▶ Услугу экскаватора и самосвала
- ▶ Гидродинамическую промывку канализационной сети
- ▶ Видеодиагностику канализационного трубопровода
- ▶ Проектно-решающие работы

**ПОЧЕМУ
ВЫБРАТЬ
VEEMEEES?**

- ▶ Надежная гарантия на строительство
- ▶ Оплата на основе счета после окончания работ
- ▶ Большой опыт и профессионализм
- ▶ Быстрое и качественное выполнение работ

С нами можно связаться по телефону **62 62 620** или e-mail:
watercom@watercom.eu
Информация о предлагаемых услугах – на домашней странице
www.watercom.eu